

ΝΕΑ

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΗΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ.

ΣΥΝΤΑΚΤΑΙ. Γ. Α. ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ. Γ. ΒΟΝΤΖΙΑΝΗΣ. ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΠΑΠΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

ΤΟΜΟΣ ΠΡΩΤΟΣ.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΙΣΤ'. 4 ΜΑΙΟΥ 1860.

ΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΝ.—Πώς δύναται τις να ωφεληται από τους έχθρους του (συνέχεια και τέλος).—Περί υγιεινής, ήτοι περί διατηρήσεως τής υγείας.—Βίος Φενελώνος Αρχιεπισκόπου Καμβραίας.—Ένδοξοι Άνδρες Σμύρνης. (Αντιφάνης και Ίκέσιος).—Η γεροντική μετριοφροσύνη προς την νεανικήν παραβαλλομένη οίησιν.—Ο πλοίαρχος ή συμβεβηκότα εις την Ίαμαϊκήν πρό τριάκοντα έτών.—Έταιρεία Νηστευτών.—Η πρώτη του Μαΐου κατά τον Θρακικόν Βόσπορον (ποίησις).—Η νοστήλγιά (ποίησις).—Οι μεγαλόφρονες Άρχοντες κατασκευάζουσι τους μεγάλους σοφούς.—Ο Παπά Τρέχας (διήγημα διδακτικόν, συνέχεια).

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΑΡΧΟΝΤΑΙ ΑΠΟ 4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΚΑΙ ΛΗΓΟΥΣΙ ΤΗΝ 31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.

ΤΙΜΗ ΕΤΗΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

Έν Σμύρνη	Λίρ. Όθωμ.	4[2	Έν Γαλλία	Φράγ.	47
Έντός του κράτους	μετζ άργυρά	3	Έν Ίονίω πολιτεία	Σελίν.	42
Έν Έλλάδι	Δραχ.	44	Έν Άγγλία	»	45
Έν Αυστρία και Γερμανία	Φιορ.	7	Έν Ρωσία	ρούβ. άργυρά	5
Έν Διγύπτω	μετζ. άργυρά	3	Έν Ήγεμονίαις	Φιορ.	7

ΕΝ ΣΜΥΡΝΗ,

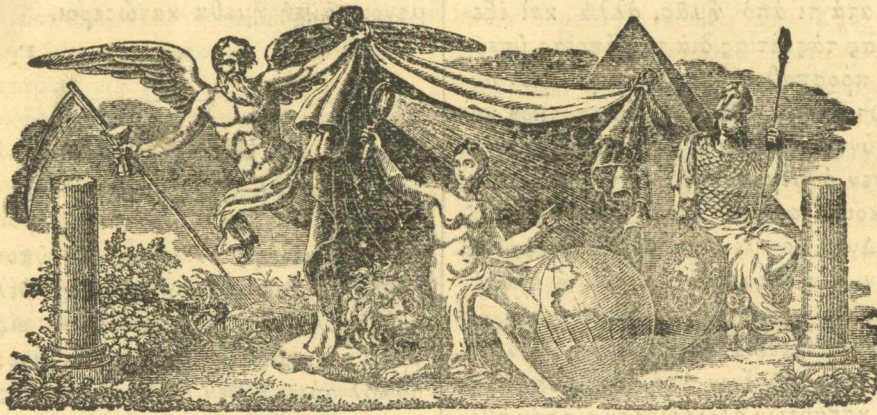
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Π. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΥ.

1860.

ΝΕΑ ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΚΑΙ ΤΕΡΠΙΝΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

« Ὁ Χρήσιμ' εἰδώς, οὐχ' ὁ πόλλ' εἰδώς σοφός. »

ΕΤΟΣ Α΄.

Ἐν ΣΜΥΡΝῃ, τῇ 1 Μαΐου 1860.

Ἄριθ. 16.

ΠΩΣ ΔΥΝΑΤΑΙ ΤΙΣ ΝΑ ΩΦΕΛΗΤΑΙ ΑΠΟ
ΤΟΥΣ ΕΧΘΡΟΥΣ ΤΟΥ.

(Συνέχεια καὶ τέλος.)

Ἐπειδὴ δὲ εἰς ὅλας τὰς κορυθαλίδας (1) πρέπει νὰ ἐνυπάρχη λόφος, κατὰ τὸν Σιμωνίδην (2), καὶ πᾶσα ἀνθρώπινος φύσις εἶναι φιλόνηκος καὶ ζηλότυπος καὶ φθονερά, ἰδίως ἡ τῶν ματαιοφρόνων ἀνθρώπων, καθὼς λέγει ὁ Πίνδαρος (3), διὰ τοῦτο ὄχι ὀλίγον ἤθελεν ὠφελεῖσθαι τις ἂν ἀπεκαθάριζε τὰ πάθη του ταῦτα εἰς τοὺς ἐχθρούς, καὶ ἀπεμάκρυνεν ὡς ῥαγετοὺς (αὐλάκια) πολὺ μακρὰν ἀπὸ τοὺς φίλους καὶ οἰκείους. Καὶ τοῦτο, ὡς φαίνεται, ἐνοήσας πολιτικός τις ἀνὴρ, ὀνομαζόμενος Ὀνομάδημος, στασιάσας (ἐλθὼν εἰς διένεξιν, μαλώματα) εἰς τὴν Χίον πρὸς τὸ ἰσχυρότερον κόμμα, ἐσυμβούλευε τοὺς φίλους του νὰ μὴ ἐξορίσῃσιν ὄθρις τοὺς ἐναντίους, ἀλλὰ

ν' ἀφήσωσί τινας, « Διὰ νὰ μὴ ἀρχίσωμεν, εἶπε, νὰ ἔχωμεν διαφορὰς πρὸς τοὺς φίλους, ἐλευθερωθέντες ὅλως διόλου ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς. Λοιπὸν καὶ τὰ ἐδικὰ μας ταῦτα πάθη ἐξοδουόμενα πρὸς τοὺς ἐχθρούς, ὀλιγώτερον θέλουσιν ἐνοχλήσει τοὺς φίλους. Διότι δὲν πρέπει ὁ κεραμεὺς (1) νὰ φθονῇ τὸν κεραμέα, οὐδὲ ὁ ψάλτης τὸν ψάλτην (καθὼς λέγει ὁ Ποιητὴς Ἡσίοδος), οὐδὲ τὸν γείτονα νὰ ζηλεύωμεν, οὐδὲ τὸν ἀνεψιόν, οὐδὲ τὸν ἀδελφὸν προσπαθοῦντα νὰ πλουτήσῃ, καὶ ἐπιτυγχάνοντα καλὰς περιστάσεις· ἀλλ' ἐὰν κανεὶς ἄλλος τρόπος τοῦ ν' ἀπαλλάττησαι ἀπὸ ἐριδας καὶ φθόνους καὶ φιλονεικίας δὲν ὑπάρχει, συνήγισε τὸν ἑαυτὸν σου νὰ λυπῆται ὅταν οἱ ἐχθροὶ εὐτυχῶσι, καὶ ἐρέθειζε καὶ ἀκόνιζε τὸ φιλόνηκόν σου μεταξὺ ἐκείνων (2). Διότι καθὼς οἱ καλοὶ κηπουροὶ νομίζουσιν ὅτι κάμνουνσι καλλίτερα τὰ ῥόδα καὶ τὰ ἴα (μενεξέδες), ἂν φυτεύωσι πλησίον αὐτῶν σκοροδα καὶ κρόμμια, τοιοῦτοτρόπως καὶ ὁ ἐχθρὸς ἀναλαμβάνων καὶ περιθάλλων τὸν εἰς ἐσὲ φθόνον καὶ τὴν κακοήθειαν,

(1) Ὀρνιθίον τι μικρόν, ἔχον λόφον (πετὰρ δηλ. ἐξέχοντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς) ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, τὸ ὀπίσθον, ἐν ᾧ πετὰ ὑψηλὰ, κηλαδαὶ ὁ χυδαίικως τσουτσουλιανός.

(2) Ἀυρικός ποιητὴς ἐκ Κέω, ἀκμάσας κατὰ τὴν 58ῃν Ὀλυμπιάδα.

(3) Ἀυρικός ποιητὴς (τοῦ ὁποίου δηλ. τὰ ποιήματα ἐτραγωδοῦντο συνοδευόμενα ὑπὸ τῆς λύρας) Φιθβαῖος τὴν πατρίδα.

(1) Ὁ κατασκευάζων ἀγγεῖα ἀπὸ κέραμον (κεραμίδι) ἢ πηλόν.

(2) Ὁ Πλούταρχος δὲν διδάσκει νὰ φθονῶμεν τοὺς ἐχθρούς, διότι ἀνωτέρω εἶπεν ὅλον τὸ ἐναντίον· ἀλλ' ἀποτείνεται ἐδῶ πρὸς τοὺς σκληροκαρδίους, τοὺς ὁποίους δὲν δύνανται ν' ἀποτρέψῃ ἐντελῶς τοῦ φθόνου.

θέλει σὲ κάμει εὐμενέστερον καὶ ἀλυπότερον πρὸς τοὺς φίλους ὅταν εὐτυχῶσι. Δια τοῦτο καὶ τὰς ἀμίλλας (συνερισιαῖς) πρὸς ἐκείνους πρέπει νὰ κάμνωμεν ὑπὲρ δόξης ἢ ἐξουσίας ἢ πορισμῶν δικαίων, μὴ λυπούμενοι μόνον ἂν ὑπερτερῶσι κατὰ τι ἀπὸ ἡμᾶς, ἀλλὰ καὶ ἐξετάζοντες ὅλας τὰς αἰτίας διὰ τὰς ὁποίας ὑπερτερῶσι, καὶ προσπαθοῦντες νὰ ὑπερβῶμεν αὐτοὺς διὰ τῶν ἐπιμελειῶν καὶ φιλοπονιῶν καὶ τῆς σωφροσύνης καὶ προσοχῆς τοῦ ἐξυτου μᾶς· καθὼς ἔλεγεν ὁ Θεμιστοκλῆς, ὅτι δὲν ἀφίνει αὐτὸν νὰ κοιμᾶται ἢ ἐν Μαραθῶνι νίκη τοῦ Μιλτιάδου. Διότι ὁ μὲν νομίζων ὅτι εὐτυχεῖ περισσότερο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν του ὁ ἐχθρὸς εἰς τὰς ἐξουσίας ἢ συνηγορίας (δικηγορίας, δίκας), ἢ εἰς τὰ πολιτικά, ἢ μεταξὺ φίλων καὶ ἡγεμόνων, οὗτος ἀρχίζων ἀπὸ τὴν λύπην καὶ ζηλείαν καὶ καταντῶν ὅλως διόλου εἰς τὸν φθόνον καὶ τὴν ἀθυμίαν, ἔχει τὸν φθόνον ἀργόν καὶ ἀπρακτον. Ὅστις δὲ δὲν τυφλοῦται πρὸς ἐκείνον τὸν ὁποῖον μισεῖ, ἀλλὰ καὶ τοῦ βίου του καὶ τοῦ ἠθικοῦ χαρακτήρος καὶ τῶν λόγων καὶ τῶν ἔργων του γίνεται θεατῆς δίκαιος, θέλει ἰδεῖ ὅτι τὰ πλεῖστα ἐξ ἐκείνων τα ὅποια ζηλεύει προέρχονται εἰς τοὺς ἔχοντας αὐτὰ ἐξ ἐπιμελείας καὶ φροντίδος καὶ πράξεων καλῶν, καὶ πρὸς ταῦτα ἀποβλέπων θέλει ἐξασκήσει τὴν φιλοτιμίαν καὶ φιλοκαλίαν αὐτοῦ, τὴν δὲ ἀμέλειαν καὶ ῥαθυμίαν του θέλει ἀποκόψει. Ἐὰν δὲ οἱ ἐχθροὶ διὰ κολακειῶν ἢ πανουργιῶν ἢ δωροδοκιῶν καὶ τῶν παρομοίων πράξεων φαίνονται ὅτι ἀποκτῶσιν αἰσχροῦ καὶ ἀνελευθέρους δυνάμεις ἢ εἰς τὰς αὐλὰς ἢ εἰς τὰς πολιτείας, αὐταὶ αἱ ἀπολαύσεις δὲν θέλουσι μᾶς ἐνοχλησει, ἀλλὰ μᾶλλον θέλουσιν εὐφρανεῖ ἡμᾶς ὅταν ἀντιθέσωμεν εἰς αὐτὰς τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν αὐτῶν καὶ τὸ καθαρὸν καὶ ἀνύβριστον τοῦ βίου ἡμῶν. Διότι ὅλος ὁ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ ὑπὸ τὴν γῆν χρυσὸς δὲν ἀντιζυγίζεται μὲ τὴν ἀρετὴν, καθὼς λέγει ὁ φιλόσοφος Πλάτων. Καὶ τὸν λόγον τοῦ νομοθέτου Σόλωνος ἂν ἔχωμεν πάντοτε πρόχειρον. Ἄλλ' ἡμεῖς δὲν θέλομεν ἀνταλλάξει μὲ αὐτοὺς ἀντὶ τῆς ἀρετῆς τὸν πλοῦτον: οὐδὲ βροῦς θεάτρων μὲ δειπνα δωροδοκουμένων θέλομεν ζηλεύσει, οὐδὲ τιμὰς καὶ προεδρίας πλησίον εὐνούχων καὶ παλλακίδων καὶ σατραπῶν τῶν βασιλέων. Διότι κανὲν πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον γεννᾶται ἀπὸ αἰσχροῦ, δὲν εἶναι καλὸν οὐδὲ ἀξιοζήλευτον. Ἄλλ' ἐπειδὴ ὁ ἀγαπῶν τυφλοῦται πρὸς τὸν ἀγαπώμενον, καθὼς λέγει ὁ Πλάτων, καὶ περισσότερο αἰσθανόμεθα τῶν ἐχθρῶν τὰς ἀσχημοσύνας (τὰς αἰσχροῦ πράξεις), διὰ τοῦτο πρέπει οὔτε ἡ χαρὰ διὰ τὰ σφάλματά των

νὰ ἦναι εἰς ἡμᾶς ἀνωφελῆς, μήτε ἡ λύπη διὰ τὰ κατορθώματά των, ἀλλὰ νὰ σκεπτόμεθα τίνι τρόπῳ καὶ διὰ τῶν δύο, ἀπὸ μὲν τὰ σφάλματά των προφυλαττόμενοι νὰ ἡμεθα καλλίτεροι ἀπὸ αὐτοῦς, τὰ δὲ κατορθώματά των μιμούμενοι νὰ μὴ ἡμεθα κατώτεροι.

Γ. Β.

ΠΕΡΙ ΥΓΙΕΙΝΗΣ

ἮΤΟΙ ΠΕΡΙ ΔΙΑΤΗΡΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ.

Ὁ ἄνθρωπος ἐν γένει, ἂν ὑποτεθῇ ὅτι ἐξ ἀρχῆς κατεσκευάσθη ὑγιῶς, θέλει ἐξακολουθεῖ ἐν ὑγείᾳ ἕως ἂν φθάσῃ εἰς τὸ γῆρας, ἀρκεῖ νὰ τηρηθῶσι μόνον ὅροι τινὲς καὶ νὰ μὴ συμβῇ αὐτῷ οὐδὲν ἐπιβλαβὲς περιστατικόν. Ἡ πρότασις αὕτη ἐπεξηρίχθη τοσοῦτον ὑπὸ ἐκτεταμένης παρατηρήσεως ἀπείρων γεγονότων, ὥστε νομίζεται ἢ ἡ ὡς ὠρισμένον ἀξίωμα. Ἀνάγκη εἶναι μόνον νὰ βεβαιωθῶμεν ποιοὶ εἰσιν οἱ οὐσιώδεις οὗτοι ὅροι πρὸς διατήρησιν τῆς ὑγείας, ὥστε τηροῦντες αὐτοὺς νὰ διαφυλάξωμεν εἰς ἡμᾶς αὐτοὺς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δικαίως νομίζεται τὸ μέγιστον τῶν ἐπὶ γῆς ἀγαθῶν, καὶ νὰ ζήσωμεν ἐπὶ τῆς γῆς καθ' ὅλον τὸν ὑπὸ τῆς φύσεως προσδιωρισμένον ἡμῖν χρόνον. Τῶν ἀναγκαίων αὐτῶν ὄρων γενικὴν τινα γνῶσιν εὐκόλως δύναται νὰ λάβῃ πᾶς τις, ὡς ἐπίσης καὶ νὰ ὑποβληθῇ εἰς αὐτοῦς.

Οἱ ἀρχικοὶ καὶ οὐσιώδεις ὅροι πρὸς διατήρησιν τῆς ὑγείας εἶναι:—1. Σταθερὰ προμήθεια καθαροῦ ἀέρος. 2. Ἰκανὴ θρεπτικὴ τροφή καταλλήλως λαμβανομένη. 3. Καθαριότης. 4. Ἰκανὴ γύμνασις τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος. 5. Ἀναγκαία θερμοκρασία. 6. Ἰκανὴ διασκέδασις δι' ἀθῶν παιγνίων καὶ 7. Ἀπαλλαγὴ ἀπὸ ἐπιζημιῶν φροντίδων. Τοὺς ὄρους τούτους θέλομεν πραγματευθῆ κατα σειράν, ὑπ' ὅψιν ἔχοντες τὰς νεωτέρας καὶ ἀξιολογωτέρας φυσιολογικὰς γνῶμας.

ΑΗΡ.

Ὁ ἀήρ εἶναι βρεσπτόν συγκεῖμενον κυρίως ἐκ δύο ἀερίων (gas, ἀερομόρφων οὐσιῶν) κατὰ τινὰς ἀναλογίας, δηλαδή 20 μερῶν ὀξυγόνου καὶ 80 νιτρογόνου εἰς 100, μετὰ πολὺ μικροῦ μέρους ἀνθρακικοῦ ὀξέος (ἀερίου). Τοιοῦτος εἶναι ὁ ἀήρ εἰς τὴν καθαρὰν καὶ φυσικὴν αὐτοῦ κατάστασιν, καθ' ἣν ἔχομεν χρεῖαν αὐτοῦ πρὸς ἀναπνοήν. Ὅταν δὲ ἐπιβαρυνθῇ διὰ τῆς προσμίξεως ἄλλου τινὸς διαφόρου εἴδους, ἢ κατὰ τινὰ τρόπον μεταβληθῶσιν αἱ φυσικαὶ αὐτοῦ ἀναλογίαι, δὲν δύναται πλέον ν' ἀναπνευσθῇ

χωρὶς νὰ προξενήσῃ ἐπιβλαβῆ ἀποτελέσματα. ἔχομεν δὲ χρεῖαν μεγάλης ποσότητος τοῦ στοιχείου τούτου τῆς ὑγιῶς ἡμῶν ὑπάρξεως. Οἱ πνεύμονες ἐντελῶς ἀνεπτυγμένου καὶ ὑγιῶς ἀνθρώπου ἀπορροφῶσι τὸν ὄγκον 20 κυβικῶν οὐγγιῶν (δακτύλων) κατὰ πᾶσαν ἀναπνοήν, καὶ ποιεῖται χρῆσις τοῦλάχιστον 57 βαρελῶν (εἶδος ὑγρομέτρου) εἰς τὸ ἄσθημα 24 ὥρων. Καὶ οὐ μόνον δὲ ἡ μεγάλη αὕτη ποσότης εἶναι ἀναγκαία, ἀλλὰ καὶ ὁ ἀήρ, ὅστις περιβάλλει ἡμᾶς, πρέπει νὰ ἦναι εἰς ἐλευθέραν κυκλοφορίαν, ὥστε τὸ μέρος ὅπερ ἀποπνέομεν ν' ἀφαιρῆται εὐκόλως συμμιγνύμενον μετὰ τῆς ἀτμοσφαιρας, ἢ ὁποία ὑπόκειται εἰς διηνεκεῖς μεταβολὰς, αἵτινες διατηροῦσιν αὐτὴν εἰς ἀναπλήρωσιν καὶ ἀνανέωσιν.

Ἐπάρχουσι διάφοροι περιστάσεις, αἵτινες τείνουσιν εἰς τὸ νὰ περιβάλλωσιν ἡμᾶς δι' ἐφθαρμένου ἀέρος, καὶ ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐπομένως πρέπει νὰ προφυλαττώμεθα. Ἐκεῖνο δὲ τὸ ὁποῖον πρὸ πάντων ἀπαιτεῖ τὴν προσοχὴν ἡμῶν εἶναι τὸ μίasma ἢ τοῖ ἢ ἐπιβλαβῆς καὶ νοσερὰ ιδιότης ἣτις μεταδίδεται εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν κατὰ τινὰ μέρη ὑπὸ τῶν στασίμων ὑδάτων, καὶ τῶν ἐφθαρμένων φυτικῶν ὑλῶν. Εἶναι ἤδη γενικῶς γνωστὸν ὅτι ἡ νοσερὰ αὕτη ιδιότης εἶναι πραγματικῶς ἐλαφρόν τι δηλητηρίον, τὸ ὁποῖον διὰ τῶν πνευμόνων ἐπενεργεῖ εἰς τὸ ἀνθρώπινον σύστημα, καὶ ἐπιφέρει πυρεττοῦς (θερμας) καὶ ἄλλας ἐπιδημικὰς νόσους. Ἀξιοσημείωτον δὲ παράδειγμα τῆς ἐπιβλαβῆς αὐτοῦ ἐνεργείας εἰς μέγιστον τινὰ βαθμόν, παρουσιάζεται ἡμῖν τὸ ἐν τῇ ἐξοχῇ τῆς Ῥώμης (Campagna di Roma), ὅπου μεγάλη τις ἐπιφάνεια ὑπάρχει εἰς ἐλώδη κατάστασιν. Αἱ ἐξερχόμεναι ἀναθυμιάσεις ἐκ τῆς περιοχῆς ἐκείνης, κατὰ τινὰς καιροὺς τοῦ ἔτους, ὑποχρεοῦσι τοὺς δυστυχεῖς κατοίκους τῶν πλησιόχωρων μερῶν νὰ ἐγκαταλίπωσι τὰς κατοικίας αὐτῶν καὶ νὰ ἀποφεύγωσι τὴν ὀλεθρίαν αὐτῶν ἐπιρροήν. Ὅλα τὰ ἔλη ἢ τὰ χαμηλὰ καὶ ὑγρὰ χωροπέδια παντὸς εἴδους προξενοῦσι περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον μίasma, καὶ κατὰ συνέπειαν εἶναι ἐπικίνδυνον τὸ νὰ κατοικήσῃ τις ἐπ' αὐτά. Ὀλίγον τι ὑψούμενα μέρη καὶ ἐλευθέρως ἐκτεθειμένα εἰς τε τὸ φῶς καὶ τὸν ἀέρα πρέπει ἐπομένως κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ ἐκλέγωνται ὡς τοποθεσία τῶν τε μεμονωμένων οἰκιῶν καὶ τῶν πόλεων. Ὑδροραποθῆκαι ἢ συναγωγὰι ὕδατος παντὸς εἴδους, ὑπὸ τὴν οἰκίαν ἢ πλησίον αὐτῆς εἶναι ἐπικίνδυνοι, διότι, ἐκτὸς ἂν τὸ περιεχόμενον αὐτῶν ἦναι σταθερῶς εἰς κατάστασιν μεταβολῆς, ὅπερ σπανίως συμβαίνει, αὐταὶ τείνουσι νὰ ἐκπέμ-

πωσιν ἐξατμίσεις νοσώδεις καὶ ἐπιβλαβεῖς. Πρὸ τινῶν ἐτῶν ὀυποκόμης Μίλτων, νέος ὄστις οὐ σμικρὸν ὑπέσχετο, καὶ προσφάτως εἶχε γείνει σύζυγος καὶ πατήρ, ἀπέθανεν ὑπὸ πυρετοῦ προξενηθέντος ἐκ τινος ἀνοίγματος παλαιοῦ ὑδροδοχείου ὑπὸ τὴν Ἐξοχικὴν οἰκίαν εἰς τὴν ὁποίαν κατοκεῖ. Μεταγενεστέρως δὲ, παρομοίᾳ, ἀλλ' ἐτι ὀλεθριώτερα τραγωδία ἐλαβε χώραν εἰς ἀγροτικὴν τινα οἰκίαν εἰς τὸ Βόρειον μέρος τῆς Σκωτίας: οὐχὶ μόνον δὲ ὁ ἀγρονόμος (γεωργός), ἢ σύζυγος καὶ ἡ ὑπερήτρια αὐτοῦ περιέπεσαν εἰς κακοήθη πυρετόν, ἀλλὰ καὶ ὁ υἱός, καὶ ἡ θυγάτηρ, καὶ τινες ἄλλοι ὑπηρεταὶ μόλις ἔσωσαν τὴν ζωὴν αὐτῶν, καὶ τοῦτο μόνον, διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ἐκ τῆς οἰκίας ἐκείνης. Παρατηρήθη δὲ εἰς τὴν περίστασιν ταύτην ὅτι ἡ μετατόπισις αὐτῆ ἐπήνεγκε στιγμιαίαν βελτίωσιν τῆς ὑγείας των, ἀλλ' ἡ ἐπιστροφή αὐτῶν εἰς τὴν ἐπάρατον κατοικίαν ἐκείνην πάραυτα ἀνανέωσε τὴν ἀσθένειαν. Ἐπὶ ἀκριβεῖ ἐρευνῇ, εὐρέθη ὅτι ἀμέσως ὑποκάτω τῆς οἰκίας ὑπῆρχεν εἶδος τι ὑδρομύλου ἢ λίμνης εἰς τὴν ὁποίαν ἦτο ἐρριμένον πᾶν εἶδος ἀκαθαρσίας καὶ περιττωμάτων καὶ ὅτι ἡ συναγωγὴ αὕτη τῆς ἐφθαρμένης ὑλῆς ἐπὶ πολλὰ ἔτη δὲν εἶχεν ἐκκαθαρισθῆ ποτέ, καὶ οὐδεὶς ὠνευρεῖθη πώποτε τὴν ἐλαχίστην βλάβην ἐκ τούτου. Αἱ σοβαραὶ συνέπειαι δὲ ἐκ τοσοῦτον μικρᾶς αἰτίας, καὶ ἡ παρατήρησις ὅτι αὐταὶ ἠδύναντο ν' ἀποφευχθῶσι μόνον διὰ μικρᾶς γνώσεως τῶν φυσικῶν αἰτιῶν, ἔδωκαν ἀφορμὴν μελαγχολικῆς ἐντυπώσεως. Πολλὰ παρόμοια περιπτώσεις, τὰς ὁποίας ἠδύναντο ν' ἀναφέρῃ τις, ἀποδεικνύουσιν ὅτι ἡμεῖς εἰσέτι εὐρισκόμεθα μόλις εἰς τὴν νηπιότητα ὡς πρὸς τὴν γνῶσιν τοῦ ἀντικειμένου τῶν δηλητηρίων τοῦ ἀέρος.

Ἡ ἐφθαρμένη ὕλη παντὸς εἴδους εἶναι ἐτέρα μεγάλη πηγὴ ἐπιβλαβῆς καὶ νοσερᾶς ἐξατμίσεως. Ὁ ῥύπος (ἢ ἀκαθαρσία) ὅστις συναγεται εἰς τὰς κακῶς κανονισμένας πόλεις—εἰς τοὺς κακῶς μεταχειριζομένους ὄχετοῦς—καὶ εἰς τὰς συναγωγὰς ἐφθαρμένων ζωϊκῶν οὐσιῶν, τεθειμένων λίαν πλησίον ἢ ἐντὸς ἰδιωτικῶν οἰκιῶν—εἶναι ἀξίος συντόνου προσοχῆς διὰ τὰ ἐνδεχόμενα ἀποτελέσματα αὐτοῦ, εἰς τὸ νὰ μιάνῃ τὴν ἀτμοσφαῖραν καὶ νὰ γεννᾷ νόσους εἰς τοὺς ἐκτεθειμένους εἰς αὐτόν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δὲ προσέτι εἶναι διακεχυμένον εἰς ὅλον τὸν ἀέρα δηλητηρίον τι, τὸ ὁποῖον ἐπιφέρει μεγίστην βλάβην εἰς τὸν ὀργανισμόν τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ αὕτη ἦτο πιθανῶς ἡ μεγαλειτέρα ἀφορμὴ τῶν λοιμῶν, οἵτινες κατεμάστιξαν καὶ ἠρήμωσαν πολλὰς Εὐρωπαϊκὰς πόλεις

καθ' ὅλον τὸν μεσαιῶνα. Κατ' αὐτὸν τὸν καιρὸν δὲν ὑπῆρχεν ἡ κατάλληλος πρόνοια ὑπὲρ τῆς δημοσίου καθαριότητος, ἡ δὲ συνέπεια τούτου εἶναι ὅτι μάζαι ἀκαθαρσίας ἠδύνατο νὰ συναθροίζωνται ἀκωλύτως. Ὁ νοσῶδης ἀήρ, ὁ διὰ τῶν διαχυνόμενος εἰς τὰ στενάς ὁδοὺς καὶ τὰς περιωρισμένας οἰκίας ἔτεινεν εἰς τὰ ὀλεθριώτερα ἀποτελέσματα. Εἰς παλαισοὺς ὄχετους, γεννᾶται εἰδός τι ἀερίου (gas, θειοῦχον ὑδρογόνον) ὅπερ νομίζεται ὅτι προξενεῖ τρομερὰς συνεπείας εἰς τοὺς ἐκτεθειμένους εἰς τὴν ἀναπνοὴν αὐτοῦ. Ἀνεκαλύφθη ἐσχάτως ὅτι ἡ παρουσία τούτου τοῦ ἀερίου πηγάζει ἐκ τῶν παραλίων, τῶν ποταμίων δελτῶν, κτλ. τῆς βορείου Ἀφρικῆς, καὶ προξενεῖ τὴν ιδιαίτεραν ταύτην νοσῶδη κατάστασιν τῆς χώρας ἐκείνης. Ἐβεβαιώθη δὲ, ὅτι τὰ μικρὰ ζῶα, οἷα τὰ πτηνὰ, ἀποθνήσκουσιν ὅταν ὁ ἀήρ τὸν ὁποῖον ἀναπνεύουσι περιέχει ἓν χιλιοστὸν πεντηκοστὸν μέρος θειοῦχου ὑδρογόνου, καὶ ὅτι ἐγχευαίς τις ἐξάκις μεγαλειτέρα φονεύει τὸν ἵππον· ὅθεν ἐξάγεται τὸ συμπέρασμα ὅτι πρέπει νὰ δίδωμεν πολλὴν προσοχὴν καὶ σημασίαν εἰς μέτρα τείνοντα πρὸς καθαρισμὸν καὶ πρὸς βελτιώσιν καὶ ἀποξήρανσιν τῶν πόλεων.

Εἰσέτι δὲ πολλὰι μεγάλαι πόλεις δὲν διατηροῦνται εἰς πολὺ καθαρὰν κατάστασιν, ὡς ἦτο ἐπιθυμητὸν χάριν τῆς υἰγείας καὶ εὐημερίας τῶν κατοίκων· οὕτω δὲ θέλουσιν εἶσθαι πιθανῶς ἕως ὅτου τὰ κινούμενα ταῦτα σωτήρια μέτρα πρὸς κρείττονα οἰκοδομήν, πρὸς κατάλληλον καὶ ἱκανὴν προμήθειαν καθαροῦ ὕδατος, καὶ πρὸς ἐντελῆ καθαρισμὸν καὶ ἐκκένωσιν τῶν ὁδῶν, πραγματοποιηθῶσιν.

Ὁ ἄνθρωπος τείνει εἰς τὸ νὰ μολύνῃ τὴν ἀτμοσφαιραν ἀφ' ἑαυτοῦ διὰ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος ὃν ἐκπέμπει. Ἡ ἀναπνοὴ ἡμῶν, ὅταν λαμβάνωμεν αὐτὴν, σύγχευται ἐκ τῶν ἀνω εἰρημένων παραγόντων, ἀλλ' ὑπάρχει εἰς πολλὰ διάφορον κατάστασιν ὅταν ἐκπέμπομεν αὐτὴν. Ἐμβαῖνον δὲ ἐντὸς τῶν πνευμόνων ἡμῶν τὸ ὀξυγόνον, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ μικρότερον μέρος, εἰσέρχεται ἠνωμένον μετὸν ἀνθρακὰ ἢ τὸ δηλητηριοῦχον αἷμα (δηλ. αἷμα ὅπερ ἐξετέλεσεν ἤδη τὴν κυκλοφορίαν αὐτοῦ δι' ὅλου τοῦ σώματος), εἰς ταύτην δὲ τὴν ἐργασίαν δύο πεπτημόρια περίπου τοῦ ὀξυγόνου ἀφαιροῦνται καὶ στέλλονται ἐντὸς τοῦ αἵματος, ἐν ᾧ τὰ λοιπὰ τρία μέρη ἐκπνέονται μετὰ τοῦ νιτρογόνου, σχεδὸν ὡς εἶχον καὶ πρίν. Ἀντὶ τοῦ καταναλισκομένου ὀξυγόνου, ἐκπνέεται ἴσος ὄγκος ἀνθρακικοῦ ὀξέος (ἀερίου), ὅπερ εἶναι τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἐργασίας τοῦ συνδυασμοῦ ὃν περιεγράψαμεν ἄνω-

τέρω. Τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺ εἰς μεγαλειτέραν ἀναλογίαν παρα τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται εἰς τὴν ἀτμοσφαιραν, εἶναι νοσερόν ὁ ὄγκος αὐτοῦ ὅστις ἐκπέμπεται ἐκ τῶν πνευμόνων, ἐὰν δὲν ἐμποδίζῃ τι νὰ ἐνωθῇ μετὸν ἀπειρον ἀέρα, δὲν βλάπτει· ἀλλ' ἐὰν ἐκπνέται ἐντὸς στενοῦ δωματίου, θέλει καταστῆσει τάχιστα τὸν ἀέρα ἀκατάλληλον ἵν' ἀναπνέηται ἐκ νέου. Ὑποθέσωμεν τινα ἐγκλεισμένον ἐντὸς στενοῦ κιβωτίου· ἐκάστη ἐκπνοὴ τὴν ὁποίαν ἐκβάλλει, ρίπτει ποσότητά τινα ἀνθρακικοῦ ὀξέος ἐντὸς τοῦ ἀέρος ὅστις πληροῖ τὸ κιβώτιον. Ὁ ἀήρ μολύνεται τριουτοτρόπως, καὶ ἐκάστη διαδοχικὴ ἀναπνοὴ σύγχευται ἐκ μᾶλλον ἐπὶ μᾶλλον χειροτέρων ὑλῶν, ἕως οὐ ἐπὶ τέλος τὸ ὀξυγόνον ἐξαντληθῇ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἦναι ἀνεπαρκὲς πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς. Αὐτὸς τότε θέλει συναισθανθῆ ταχέως μεγάλην δυσκολίαν εἰς τὸ ν' ἀναπνέῃ, καὶ μετ' ὀλίγον θέλει ἀποθάνει. Τὰ πλείοτερα δωμάτια εἰς τὰ ὁποῖα διατῶνται ἄνθρωποι δὲν εἶναι στενῶς (ἐρμητικῶς) κεκλεισμένα. Ἡ καπνοδόχος καὶ τὰ ῥήγματα τῆς θύρας καὶ τῶν παραθύρων, ἀφίνοσιν ἐλευθέραν συγκοινωνίαν κατὰ τινα βαθμὸν μετὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀέρος, ὥστε σπανίως συμβαίνει ἀπευκατόν τι εἰς τὰ συνήθη δωμάτια ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως νέου ἀέρος (fresh). Ἀλλ' ἐνταῦτῳ εἶναι ἐντελῶς βέβαιον ὅτι εἰς πάντα τὰ κοινὰ οἰκήματα ὅπου συναθροίζονται ἄνθρωποι, ἀναποφεύκτως ὁ ἀήρ μολύνεται σημαντικῶς· καθότι εἰς τὸν τόπον αὐτὸν δὲν δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἐτοιμὴ ἱκανὴ καὶ ἀφθονος προμήθεια ὀξυγόνου πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ὅσου κατηναλώθη, τὸ δὲ ἀνθρακικὸν ὀξὺ ἀδιακόπως θέλει συναίγεται. Τοῦτο συμβαίνει, ἰδίως εἰς τὸν κοιτῶνα, εἰς τὰ θέατρα, εἰς οἰκίας συναθροίσεως, εἰς ἐκκλησίας καὶ εἰς Σχολεῖα. Μεγάλη δὲ καὶ περίφημος περίστασις εἶναι ἡ ἐν Βλάκ Χόολ τῆς Καλκούτης (φυλακὴ οὕτω καλουμένη), ὅπου 146 ἄνθρωποι περιωρίσθησαν φυλακισθέντες ἐπὶ μίαν νύκτα ἐντὸς μικροῦ δωματίου 18 μόλις τετραγωνικῶν ποδῶν, μετὰ δύο μικρῶν παραθύρων. Ἐδῶ τὸ ὀξυγόνον, ὅπερ δὲν ἦτο ἀρκετὸν διὰ τὴν ὑγιεινὴν προμήθειαν ἐνός μόνου ἀνθρώπου, ἔπρεπε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς συντήρησιν μεγάλου ἀριθμοῦ. Οἱ δυστυχεῖς κατάδικοι εὐρέθησαν εἰς κατάστασιν ἀνηκούσου δοκιμασίας, καὶ μέχρι τῆς πρωίας ἀπαντες πλὴν 23 ἀπέθανον· τινὲς δ' ἐκ τούτων μετὰ ταῦτα περιέπεσαν εἰς φθοροποιὸν πυρεττόν, προξενηθέντα ἐκ τῆς ἐπὶ τοσοῦτον ἀναπνοῆς μολυσμένης ἀτμοσφαιρας. Ἄν καὶ ἡ διαφθορὰ τοῦ ἀέρος εἰς τὰ κοινὰ οἰκήματα καὶ εἰς τόπους δημο-

σίου συναθροίσεως δὲν διεγείρει συνήθως πολλὴν τὴν προσοχὴν, ἐξασκῆ ὅμως ἐπιβλαβὴ τινα ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς υἰγείας εἰς ὁποιοδήποτε βαθμὸν καὶ ἂν ὑπάρχῃ. Ἴσως δὲ εἰς τοὺς κοιτῶνας προξενεῖται μεγαλειτέρα βλάβη, καθότι αὐτοὶ ἐν γένει εἶναι μικρότεροι ἄλλων δωματίων καὶ συνήθως κρατοῦνται κεκλεισμένοι δι' ὅλην τὴν νύκτα. Τὸ ἐξαγόμενον δὲ τῆς κοιμήσεως ἐντὸς τοιοῦτων δωματίων εἶναι πολὺ ἐπιζήμιον. Τὸ κοινὸν πῦρ, διὰ τὸ βεῦμα ὅπερ προξενεῖ, εἶναι πολὺ χρήσιμον πρὸς ἀερισμὸν τῶν δωματίων, ἀλλ' ἐνταῦτῳ τὸ τοιοῦτον εἶναι λίαν ἀτελὲς μέσον.

Τὸ βεῦμα, τὸ ὁποῖον γεννᾶ, παρασύρεται ἐν γένει πρὸς τὸ πάτωμα μετὰ τῆς θύρας καὶ τοῦ πυρός, ἀφίνοσιν ὅλον τὸ ἄνω μέρος τῆς καπνοδόχου ἀκαθάριστον. Καὶ ὅμως οὐδεμία ἄλλη οἰκονομία ἐγένετο ἀλλαγῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ μεταλλάσσειν τὸν ἀέρα τῶν κοινῶν οἰκημάτων. Τὸ ἀνοιγμα τοῦ παραθύρου εἶναι ἐνίοτε ἐν μέσον εἰς τὸ ὁποῖον καταφεύγουσιν, ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντοτε εὐάρεστον εἰς πολλὰ κλίματα καὶ πολλάκις προξενεῖ πολυεἰδῆς κακὰς συνεπείας.

Ἦθελεν εἶσθαι ὅμως εὐκόλον νὰ παράξῃ τις ἀποτελεσματικὸν βεῦμα ἐξ οἰοῦδηποτε δωματίου εἰς τὸ ὁποῖον διατηρεῖται πῦρ. Εἶναι ἀναγκαῖον μόνον νὰ γένῃ ἀνοιγμά τι ἐντὸς τῆς στέγης τοῦ δωματίου καὶ τεθῆ εἰς αὐτὸ σωλὴν ἐξ ἐλάσματος μετὰ διηλεῖδος εἰς τὸ ἐξωτερικόν, ἐπιτηδεῖας νὰ ἀνοιγῆ ἔσθωθεν, ἀλλὰ νὰ κλείῃ ὅταν ἡρεμῇ ἢ ὅταν τὸ βεῦμα φέρεται εἰς ἐναντίαν διεύθυνσιν. Τὸ βεῦμα ὅπερ γεννᾶται ἐκ τοῦ πυρός, ἐντὸς τοῦ σωλῆνος ἠδύνατο νὰ προξενῆ συνεχῆ παλλίρροϊαν ἐκ τοῦ ἄνω μέρους τοῦ δωματίου, ὅπου ὁ ἀήρ εἶναι πλέον διεσθαρμένος ἢ δὲ δικλείς ἠθελε εἶσθαι συντελεστικὴ ὑπεράσπισις κατὰ τῆς ὀπισθοδρομήσεως τοῦ καπνοῦ, ἐὰν ἡ ἐλαχίστη τάσις ὑπῆρχε πρὸς τοῦτο.

Τοῦτο τὸ σχέδιον ἐφηρμόσθη εἰς τὸ Παλάτιον τοῦ Βούκιγγαμ· ἠδύνατο δὲ νὰ ἐφαρμοσθῆ καὶ εἰς ὁποιοδήποτε ἄλλην οἰκίαν δι' ἀσημάντου δαπάνης. Ἀποτελεσματικώτερον σχέδιον, ὅπερ μάλις ἀνεργεῖ καὶ ὅταν δὲν ὑπάρχῃ πῦρ εἰς τὸ δωμάτιον, εἶναι νὰ προσαρμοσθῆ μεταλλινὸς σωλὴν, δύο ἢ τριῶν δακτύλων διαμέτρου ἐκτός ἐνός ἐκάστου οἰκήματος μέλλοντος νὰ ἀερισθῆ (ἀνεμισθῆ)· ἀπαντες δὲ νὰ συννεοῦνται εἰς ἓν κοινὸν κέντρον τὸ ἄκρον τοῦ ὁποίου θέλει εἶσθαι ἐντὸς κινητοῦ σωλῆνος (ἀναμισθῆριου). Τοιοῦτοτρόπως δύναται νὰ ἦναι ἀδιάκοπος δίοδος νέου ἀέρος ἐντός ἐκάστου δωματίου μεγάλης οἰκίας, ἡ ὁποία

θέλει εἶσθαι ἀείποτε ὑγιεινὴ ὡσπερ καὶ οἱ εἰς τὸ ὑπαιθρον ἀγροί. Ἐνταῦτῳ δὲ ἡ προμήθεια τοῦ ἀέρος δύναται διὰ βαθμολογικῆς δικλείδος νὰ κανονίζηται εἰς οἰοῦδηποτε βαθμὸν ἠθελε θεωρεῖσθαι εὐχάριστον καὶ ἀναγκαῖον. Ἀλλ' ὑπάρχουσι καὶ πολλοὶ ἄλλοι τρόποι ἀερισμοῦ.

Γ. Κ.

[Ἔπεται συνέχεια].

ΒΙΟΣ ΦΕΝΕΛΩΝΟΣ

ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΥ ΚΑΜΒΡΑΙΑΣ (Cambrai).

Φραγκῆσκος Φενελῶν (François de Salignac de la Mothe Fénelon) ἐγεννήθη εἰς τὸ παλάτιον (Chateaux) τοῦ Φενελῶνος, κατὰ τὴν Περιγόρδην, τὴν 6 Αὐγούστου 1651, ἀπὸ δευτέρου γάμου τοῦ Πόνσου Φενελῶνος (Pons de Salignac marquis de Fénelon) μετὰ τῆς Λουδοβικῆς Κρόπτης (Louise de la Cropte).

Ἡ ἀνατροφή τοῦ Φενελῶνος ἐγένετο μετὰ μεγάλης προσοχῆς· δωδεκαετῆς ὢν ἐγνώριζε τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν καὶ ἔγραφεν ἐκλεκτῶς τὴν λατινικὴν καὶ γαλλικὴν. Διὰ τὰς προόδους του, τὸ πνεῦμά του, ἴσως δὲ καὶ διὰ σκοποὺς συμφέροντος προώρισαν αὐτὸν ἐνωρὶς εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἐπάγγελμα. Τούτου ἕνεκα ἔστειλαν αὐτὸν νὰ σπουδάσῃ εἰς τὸ πανεπιστήμιον τῆς Κοόρσης (Cahors), ὀλίγον ἀπεχούσης τοῦ μέρους ὅπου ἐγεννήθη. Ἐκεῖσε, ἐντὸς δεκαοκτῶ μηνῶν, διήγνησε τὸ μάθημα τῆς θεολογίας, καὶ λαβὼν τὸ δίπλωμά του ἐπέστρεψεν εἰς τὴν οἰκογένειάν του. Ὁ θεὸς αὐτοῦ Ἀντώνιος Μαρκεῖος Φενελῶν ἔφερον αὐτὸν εἰς τοὺς Παρισίους καὶ τὸν εἶχεν ὡς υἱὸν του. Κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον τῆς ζωῆς του ἐγνώρισε τὸν Βοσσουέτον, ἐζήτησε προθύμως καὶ ἔλαβε τὴν φιλίαν του, καὶ εἰς διάστημα εἴκοσι περίπου ἐτῶν τὸν ἐθεώρει ὡς ὁδηγὸν φωτισμένον ἅμα καὶ ἀνεπισφαλῆ.

Λουδοβίκος ὁ 14' συνηρίθησεν τὸν Φενελῶνα μετὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν τῶν ἐπιτετραμμένων τὴν φροντίδα τοῦ νὰ ἐπαναγάγῃσι τοὺς διαμαρτυρομένους εἰς τὸν κόλπον τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, ὅθεν καὶ ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὴν Σαιντόγκην (Saintonge), καὶ εἰς τὴν Αὐνίδα (Aunis). Ἐκτοτε ὁ ἱερός οὗτος ἀπεσταλμένος ἐδείχθη ζηλωτῆς οὐχ ἥττον ἢ πρᾶος, διὸ καὶ ἐθεώρει τὴν χρῆσιν τῶν πολεμικῶν ἀνδρῶν ὡς ὀλεθρίαν μᾶλλον ἢ ὠφέλιμον εἰς ἔργον τοιοῦτον. Μετ' ὀλίγον ἐξέδωκε τὰ δύο πρῶτα πονήματά του, ἐξ ὧν τὸ μὲν περὶ ἀνατροφῆς τῶν κορασίων πραγματευόμενον συνέγραψε κατ' αἰτήσιν τοῦ φίλου του δουκὸς τῆς Βαβιλλιέρας (Beauvilliers)· τὸ δὲ

ἄλλο ἦτο Πραγματεία περὶ τοῦ ἔργου τῶν Ποιμένων. Εἰς ταῦτα τὰ συγγράμματα ἐθαυμάσθη ἡ σαφήνεια, ἡ ἀφέλεια καὶ ἡ κομψότης, τὰ ὁποῖα πάντοτε κατέστησαν τὸ ὕψος τοῦ ἔξοχου.

Ἀφοῦ πολὺν καιρὸν ἔμεινε λησμονημένος ὁ Φενελὼν προσεκλήθη τέλος εἰς τὴν αὐλὴν τῷ 1689 ἔλαβεν ἀξιόλογόν τινα θέσιν, διωρισθεὶς διδάσκαλος τοῦ δουκὸς τῆς Βουργόνης. Ὁ Βοσσοῦετος ἦτο εἰς ἐκ τῶν ἐνδόξων ἐκείνων ἀνδρῶν ὅσοι ἔδειξαν μετὰ πλειοτέρας παρρησίας τὴν συναίνεσιν των εἰς τοιαύτην ἐκλογὴν.

Σπουδάζων ὁ Φενελὼν τοῦ σεβαστοῦ μαθητοῦ του τὸν χαρακτήρα ἀνεγνώρισεν ἐν αὐτῷ τὸ σπέρμα μεγάλων προτερημάτων καὶ τιῶν ἐλλείψεων ὅχι ὀλιγώτερον μεγάλων· τὸ ὀργίλον καὶ τὸ ἀλαζονικὸν ἦσαν εἰς τὰς κλίσεις του τὰ μᾶλλον ἐπικρατοῦντα. Ὁ Φενελὼν ἐνησχολήθη πρὸ πάντων νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς αὐτὸν ἀρετὰς ἀντιθέτους πρὸς τὰ ἐλαττώματα ταῦτα. Συνέταξε δι' αὐτὸν Νεκρικοὺς διαλόγους, συμβάντα, (ἐξ ὧν τὰ κατὰ τὸν Ἀριστόνοον), τὰ ὁποῖα σχεδὸν πάντοτε συνεκιδόμενα μετὰ τοῦ Τηλεμάχου, λογίζονται δικαίως ὡς ἀριστούργημα ἱκανὸν νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν μετριοφροσύνην καὶ ὅλας τὰς εἰρηνικὰς ἀρετὰς.

Ἀποθανόντα τὸν Πελισσῶνα (Pélisson) τὴν ἀρχὴν τοῦ 1693, διεδέχθη ὁ Φενελὼν εἰς τὴν γαλλικὴν Ἀκαδημίαν. Ἐπειτα ὁ Φενελὼν ἐχειροτονήθη ἀρχιεπίσκοπος Καμβραίας καὶ μετ' οὐ πολὺ ἡ εἰς τὴν αὐλὴν εὐνοία του ἐδοκίμασεν ἰσχυρὰς προσβολὰς. Κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν συνέβησαν αἱ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Βοσσοῦετου ἐριδες. Τὸ Περὶ γνωμῶν τῶν Ἀγίων σύγγραμμα, συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ Φενελῶνος, ἀπεδοκιμάσθη ὑπὸ τοῦ Ἐπισκόπου τῆς Μῶ· ἡ δὲ τῆς Ῥώμης αὐλὴ κατεψήφισε κατὰ τοῦ ἀρχιεπισκόπου τῆς Καμβραίας· διεσώθη ὅμως ὁ πολύτιμος οὗτος λόγος τοῦ Πάπα ῥηθεὶς πρὸς τοὺς ἐναντίους τοῦ Φενελῶνος· « Ἐκεῖνος μὲν (ὁ Φενελὼν) ἐπλανήθη ἀπὸ ὑπερβάλλουσας πρὸς τὸν Θεὸν ἀγάπην, σεις δὲ ἀπὸ ἔλλειψιν τῆς πρὸς τὸν πλησίον. »

Τὰ ἐπακόλουθα τῆς λυπηρᾶς ταύτης υποθέσεως ὑπῆρξαν ἐντελὲς δυστυχία εἰς τὸν Φενελῶνα. Ἐξοριζόμενος εἰς τὴν Καμβραίαν εἰδοποιήθη ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔδιδεν εἰς αὐτὸν τὸν ἀποχρῶντα καιρὸν ἵνα περατώσῃ τὰς υποθέσεις του· ἀλλὰ χωρὶς νὰ ὠφελῆθῃ ἐκ τῆς ἀδείας ταύτης ἀνεχώρησε τὴν ἐπιούσαν, ἤτοι τὴν ἐπαύριον τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἔλαβε τὴν διαταγὴν τοῦ μονάρχου.

Αἱ μετὰ τοῦ Βοσσοῦετου ἐριδες αὐτοῦ δὲν

εἶχον εἰσέτι λάβει τέλος· ἀλλ' οὐδεμίαν λυπηρὰν ἐπιβρόχην δὲν ἔλαβον αὐταὶ εἰς τὴν ἀληθῶς ποιμενικὴν ζωὴν τὴν ὁποίαν διήγεν. Ἐδωκε πολλὰ δείγματα ὑποταγῆς εἰς τὴν αὐλὴν τῆς Ῥώμης, ἣτις τὸν εἶχε καταδικάσει πρὸς τοὺς ἄλλοις κατὰ παραγγελίαν αὐτοῦ κατεσκευάσθη ἱερὸν τι σκευὸς πλουσιώτατον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐφαίνετο ὡς ἄγγελος πατῶν πολλὰ βιβλία ὡς αἰρετικά, ἀποδοκιμασμένα ὑπὸ τῆς αὐλῆς τοῦ Πάπα, ἐν οἷς ἐν ἔφερε τὴν ἐπιγραφὴν ταύτην: Γνωμαὶ τῶν Ἀγίων. Τοιαύτη ὑποταγὴ ἔδωκεν εἰς αὐτὸν τοσαύτην δόξαν, ὅσην ἐκ τοῦ θριάμβου του ἀπήλαυσεν ὁ Βοσσοῦετος.

Ἡ ψυχὴ καὶ τὸ φιλόπατρι τοῦ Φενελῶνος ἐφάνησαν πάλιν εἰς τὴν τότε κατάστασιν τῶν πολιτικῶν πραγμάτων. Ὁ Λουδοβίκος εἰς τὸν περὶ τῆς διαδοχῆς τῆς Ἰσπανίας πόλεμον δὲν ἦτο πλέον ὁ νικηφόρος ἐκεῖνος βασιλεὺς ὅς τις ὑπηγόρευε νόμους εἰς τὴν κατ' αὐτοῦ ὠπλισμένην Εὐρώπην. Οἱ ἐχθροὶ κατερήμωσαν μάλιστα τὰ σύνορα, ὅπου ἔκειτο ἡ ἀρχιεπισκοπὴ τοῦ Φενελῶνος. Ὁ μαθητὴς αὐτοῦ, δούξ τῆς Βουργόνης, ὦν ἐπὶ κεφαλῆς στρατιωτικοῦ τινος συντάγματος μόλις ἀντεῖχεν εἰς τὰς προσβολὰς τῶν ἀντιμάχων του. Ἡ θρησκεία καὶ ἡ ἀνθρωπότης ἐπασχον, καὶ ὁ Φενελὼν ἤλθε πολλάκις εἰς ἀνάγκην νὰ ἐνώσῃ μετὰ τῆς εὐαισθησίας, ἣτις ἦτον ἡ βᾶσις τοῦ χαρακτῆρός του, τὸ εἶδος ἐκεῖνο τῆς μεγαλοψυχίας ἢ ὁποῖα καταφρονεῖ τὴν δυστυχίαν. Ὅχι μόνον δὲν κατέβαλον τὸ φρόνημα καὶ τὴν ψυχὴν του αἱ συμφοραὶ, τῶν ὁποίων θύματα ἐγίνοντο οἱ λαοὶ τοὺς ὁποίους ἠγάπα, ἀλλὰ τοὺς ἐπαρηγόρει συνάμα καὶ τοὺς ἐβοηθεῖ, καὶ ἐνεδυναμόνε μὲ γενναίας συμβουλὰς τὴν ψυχὴν τοῦ πρώην μαθητοῦ του.

Γενόμενος ὁ δούξ τῆς Βουργόνης αὐτοκράτωρ στρατηγὸς ἐπὶ τοῦ στρατοῦ τῆς Φιλανδρείας (Flandre) ἔγραψε πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν ἐκ τῆς Περὸννης, ἐν ἣ τῷ ἐξέφραζε τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν ἠθέλε λαμβάνει βλέπων αὐτὸν καὶ συνομιλῶν στιγμὰς τινὰς μετ' αὐτοῦ μετὰ ἐπταετῆ ἀποχωρισμόν. Ὁ Βασιλεὺς ἐπέτρεψε μὲν εἰς αὐτὸν τὴν χάριν ταύτην, πλην ἐπὶ συμφωνία ῥητῆ νὰ μὴ λαμβάνῃ μετὰ τοῦ Φενελῶνος ἰδιαιτέραν συνομιλίαν.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐκστρατείας ἐστάθη εἰς τὸν νέον πρίγκηπα εὐτυχῆς, καθότι ἠνάγκασε τοὺς ἐχθροὺς νὰ ὀπισθοδρομήσωσιν. Ἐλθόντος δὲ τοῦ Μαλβορούχου (Malborough) εἰς διοίκησιν τῶν συμμάχων, ἀνεκάλεσεν ὁ βασιλεὺς τὸν ἔγγονόν του εἰς τὴν αὐλὴν, ὅστις ὅμως δὲν ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ τότε τὸν διδάσκαλόν του, ἀλλ'

ἀπέδειξεν εἰς αὐτὸν δι' ἐπιστολῆς του τὴν ζωηρὰν λύπην του. Ὁ Φενελὼν συλλυπούμενος ὁμοίως, καὶ θέλων νὰ πραύνη τὸν πόνον του, διεύθυνε πρὸς τὸν δοῦκα Βωβιλλιέρας νέας συμβουλὰς.

Τῷ 1703 οἱ ἐχθροὶ τῆς Γαλλίας ἔγειναν πολυπληθέστεροι ἢ Πορτογαλλία, καὶ αὐτὸς ὁ δούξ τῆς Σαβοΐας, πενθερὸς τοῦ δουκὸς τῆς Βουργόνης καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἰσπανίας, ἐκηρύχθησαν ἐναντίον τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'. Ὁ Δούξ ἐστάθη, ὅχι εἰς τὴν Φιλανδρείαν, καθὼς ἐνόμιζον, ἀλλ' εἰς τὴν Γερμανίαν, ὅπου διεδεχτο τὸν Κατινάτην εἰς τὴν ἀρχηγίαν στρατοῦ ἀδυνατοῦ, ὥστε νὰ ἐπιχειρήσῃ τι ἀξιόλογον. Ὁ Φενελὼν ἀγρύπνως ἐπιτηρούμενος δὲν ἐτόλμησε νὰ γράψῃ πρὸς αὐτὸν κατ' εὐθεΐαν, ἀλλ' ἐμμέσως διὰ τοῦ δουκὸς τῆς Βωβιλλιέρας ἐνήργησε νὰ φθάσωσιν αἱ συμβουλαι του εἰς τὸν νέον ἡγεμόνα.

Ἀπὸ τοῦ 1703 μέχρι τοῦ 1708 ὁ δούξ τῆς Βουργόνης δὲν ἐστρατήγησε πλέον. Τότε ὅμως ἐβοήθησε τὸ Γουλὼν, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν Βερσάλλη, καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Φιλανδρείαν.

Ἀπὸ τοῦ 1704 ἡ Γαλλία ἐδοκίμαζε σκληρὰς ἀτυχίας· Ὁ Φενελὼν εὐρισκόμενος εἰς αὐτὸ τὸ θέατρον τοῦ ἐνεργητικωτέρου πολέμου καὶ μεταξὺ δύο μεγάλων στρατευμάτων ἔλαβε πλειστάκις εὐκαιρίαν νὰ δείξῃ τὸν ὑπὲρ πατρίδος ζήλόν του καὶ τὴν φιλανθρωπίαν του. Καθ' ἕκαστον χειμῶνα συνδιελέγοντο εἰς τὴν αὐλὴν περὶ τῶν φιλανθρώπων πράξεων του, περὶ τῶν βοηθειῶν τὰς ὁποίας ἔδιδεν εἰς τοὺς ἀσθενεῖς καὶ εἰς τοὺς πληγωμένους, περὶ τοῦ ἀσύλου τὸ ὁποῖον οἱ δυστυχεῖς τῶν κατερημωθέντων χωρίων εὕρισκον εἰς τὸ οἰκημά του· καὶ ὅμως τοσαῦται φροντίδες δὲν ἐμπόδισαν αὐτὸν νὰ παρακαλῇ, νὰ μελετᾷ, νὰ ἀποκρίνηται εἰς ὅσους τὸν ἐσυμβουλευόντο, ὡς καὶ νὰ καταγίνηται συγγράφων.

Ἡ Γαλλία, καὶ μάλιστα ἡ Φιλανδρεία, ἦσαν βεβαρυμμένοι ὑπὸ τὸ βάρος τῶν σκληροτέρων δυστυχιῶν. Τότε ὁ ΙΔ'. Λουδοβίκος ἠναγκάσθη νὰ ζητήσῃ ἐκτάκτους βοηθείας ἀπὸ τοὺς λαοὺς του, καὶ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν ὡς καὶ οἱ μᾶλλον κατὰ τοῦ Φενελῶνος προκατελιημμένοι ἐπήνεσαν αὐτὸν διὰ τὴν ἐνθερμον ἀφοσίωσίν του.

Ἀποσαλεις εἰς Φιλανδρείαν ὁ δούξ τῆς Βουργόνης ἵνα καταπολεμήσῃ τὸν πρίγκηπα Εὐγένειον καὶ τὸν Μαλβορούχον, ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸν Φενελῶνα ποίαν ἡμέραν ἐσχόπευε νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Καμβραίαν. Μολονότι δὲ εἶχεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς του ἐνδόξους στρατηγούς, ὁποῖοι ἦσαν ὁ Βενδῶμος καὶ ὁ Βούφλε-

ρος, δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ λάβῃ λαμπρὰς ἐπιτυχίας ἐνεκα τῆς διχονοίας ἣτις εἰσεχώρησεν εἰς τὰ μέλη τοῦ συμβουλίου του. Τοσοῦτον δὲ ἦσαν τὰ στρατεύματα δυσηρεσημένα, ὥστε κατήνησαν παρρησία νὰ ὀνειδιζῶσι τὸν νέον ἡγεμόνα· ἡ δὲ σύνεσις του ἐθεωρήθη ὡς μικροψυχία, καὶ ἔτρεψαν εἰς τὸ γελοιῶδες τὴν φρόνησιν καὶ εὐσέβειάν του. Ὁ Φενελὼν ἦτον ὑπόχρεως νὰ ἐκπληρώτῃ ἐπίπονον καθ' ὑπερβολὴν χρέος, τὸ νὰ εἰδοποιήσῃ δηλ. εἰς αὐτὸν τοὺς ὀνειδισμοὺς τῶν ὁποίων ἀντικείμενον ἦτο· τὸ ἐξεπλήρωσε δὲ μετὰ θάρρους ἄμα καὶ γενναιότητος.

Μὲ ὄλην τοῦ Βουλφέρου τὴν δυνατὴν ὑπεράσπισιν ὁ Αἶλλος ἐβιάσθη νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς συμμάχους· τὴν αὐτὴν τύχην ἔλαβε καὶ ὁ Γάνδης· ἠνάγκασαν τὸν ἐκλέκτορα τῆς Βαυαρίας νὰ διαλύσῃ τὴν πολιορκίαν τῶν Βρυξελλῶν, καὶ τὸν Νοέμβριον τοῦ 1708 ἔπρεπε πάλιν ὁ Φενελὼν νὰ ἐκπληρώσῃ παρὰ τῷ πρίγκηπι τὰ Ὀλιβερά χρέη, τὰ ὁποῖα εἶχεν ἤδη ἐπιφορτισθῆ. Δὲν ἔκρυψεν εἰς αὐτὸν κάμμιαν ἀπὸ τὰς ἐπιβλαβεῖς φήμας, αἱ ὁποῖαι κατ' αὐτοῦ διεδίδοντο. Περὶ τοῦ δεινοῦ ὕψους τῆς ἐπιστολῆς του δύναται τις νὰ κρίνῃ ἐκ τοῦ ἐν τέλει ταύτης ἐπομένου ἀποσπάσματος.

« Τὸ δημόσιον σὲ ἀγαπᾷ ἀκόμη ἀρκούντως » καὶ ἐπιθυμεῖ ἀπόπειράν τινα ἱκανὴν νὰ σὲ » ἀνεγείρῃ· ἀλλ' ἐὰν ἀποτύχῃς, θέλεις ἐκπέσει πολὺ ἐκ τῆς ὑπολήψεώς σου. Τὸ πρᾶγμα εἶναι εἰς τὰς χεῖράς σου. Συγχώρησόν μοι, Κύριέ μου· γράφω ὡς μανιώδης· ἀλλ' ἡ μανία μου προέρχεται ἐξ ὑπερβάλλοντος ζήλου. Εἰς τὴν πλέον κατεπίγουσαν ἀνάγκην δὲν δύναμαι ἄλλο νὰ κάμνω παρὰ νὰ δέωμαι, τὸ ὁποῖον καὶ κάμνω ἀκαταπαύτως. (*)»

Ὁ ἡγεμὼν ἐδέχθη εὐμενῶς συμβουλὰς ὑπὸ τῶν ὁποίων πᾶς ἄλλος ἠθέλε παροργισθῆ· ἐγνώρισεν μετὰ πραότητος τὰ λάθη του καὶ ἀνενώσσε τὰς ἐνδείξεις τῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης του.

(Ἔπεται συνέχεια.)

(*) Le public vous aime encore assez pour désirer un coup qui vous relève; mais si le coup manque, vous tomberez bien bas. La chose est dans vos mains. Pardon, monseigneur; j'écris en fou; mais ma folie vient d'un excès de zèle. Dans le besoin le plus pressant, je ne puis que prier, et c'est ce que je fais sans cesse.

ΕΝΔΟΞΟΙ ΑΝΔΡΕΣ ΣΜΥΡΝΗΣ.

(Ἰδε φυλλάδιον, Β΄.)

ΑΝΤΙΦΑΝΗΣ.

Ὁ ποιητὴς τῆς μέσης Κωμωδίας Ἀντιφάνης κατήγετο ἐκ Σμύρνης, κατ' ἄλλους δ' ἐκ Κίου τῆς Βιθυνίας ἢ Ῥόδου. Ὁ Πατὴρ του ὠνομάζετο Δημοφάνης ἢ Στέφανος Ἐγραψε 365 ἢ κατ' ἄλλους 280. δράματα καὶ τρις-καίδεκάκις ἐνίκησε. Γνωρίζομεν ἕως 140 ὀνόματα αὐτῶν Ἰδ. Korppier' Observaciones philologicae. Cap. 1, 2 καὶ 3.

Ὁ Ἀντιφάνης ἦτο σύγχρονος Φιλίππου τοῦ Μακεδόνος καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Ὅτε εἰς τὸν τελευταῖον ἀνεγίνωσκε μίαν τῶν κωμωδιῶν του καὶ οὗτος ἐφαίνετο, ὅτι δὲν εὐχαριστεῖτο τόσο πολὺ εἰς αὐτὴν « Δεῖ, εἶπεν, ὦ βασιλεῦ, τὸν ταῦτα ἀποδεχόμενον ἀπὸ συμβόλων τε πολλάκις δεδειπνηκέναι καὶ περὶ ἑταίρας πλεονάκις καὶ εἰληφέναι καὶ δεδωκέναι πληγὰς. » Ἀθην. Βιβλ. ιγ'. ἐν ἀρχῇ. Ὅτι ἡ ὑπόθεσις τῶν δραμάτων του ἐλαμβάνετο ἀμέσως ἐκ τοῦ βίου τῶν Ἀθηναίων, καὶ ὅτι οὗτος παριστάνετο εἰς τὴν εὐθυμον αὐτοῦ κατάστασιν, δεικνύουσι τὰ πολυπληθῆ αὐτοῦ λειψάνα, τὰ κατ' ἐξοχὴν παρ' Ἀθηναίω σωζόμενα καὶ διακαιοῦντα τὸ παρά τούτου τοῦ συγγραφέως δοθέν αὐτῷ ἐπίθετον τοῦ ἠδίστου καὶ χαρίεντος Βιβλ. ἀ. σελ. 27. Ὁ Γραμματικὸς Δωρόθεος ὁ Ἀσκαλωνίτης ἔγραψεν ὑπόμνημα εἰς τὸν Ἀντιφάνην, ὅταν ἀπέθανεν, ὡς λέγει ὁ Σουδάς, βληθεὶς ἀπὶ τὸ 74. ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ἀθην. Βιβλ. Ἰδ. σελ. 662. Μέρος τῶν λειψάνων αὐτοῦ εὐρίσκειται εἰς τὰς Excerptae tragicis et comicis graecis τοῦ Γροτίου. Ἡμεῖς ἐνταῦθα χάριν περιεργίας παραθέτομεν ὀλίγα τινὰ ἐκ τῶν παρ' Ἀθηναίω σποράδην διασωθέντων.

Ἐν δράματι Ἀνταίω λαλῶν περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων τρυφερότητος λέγει τὰ ἑξῆς.

« ὦ τάν, κατανοεῖς τίς ποτ' ἐστὶν οὗτοςί
» ὁ γέρων; Ἀπὸ τῆς μὲν ὄψεως Ἑλληνικός,
» λευκὴ χλιανίς, φαιὸς χιτωνίσκος καλός,
» πιλίδιον ἀπαλόν, εὐρυθμὸς βακτηρία,
» βαιὰ τράπεζα, τί μακρὰ δεῖ λέγειν; ὅλως
» αὐτὴν ὄρῃ γάρ τὴν Ἀκαδημίαν δοκῶ. »

Ἐν δὲ Αὐλητρίδι ἡ Διδύμαις κωμωδιῶν Φοινικίδην τινὰ ἐπ' ὀφθαγία λέγει.

« Ὁ μὲν Μενέλαος ἐπολέμησεν ἔτη δέκα
» τοῖς Τρωσὶ διὰ γυναῖκα τὴν ὄψιν καλήν,
» Φοινικίδης δὲ Ταυρέα δι' ἔγγελον.

Ἐν δὲ Δωδώνῃ περὶ τροφῆς πάντων τῶν Ἰώνων λέγει τάδε.

« Πόθεν οἰκίτηρ εἶ; Τίς Ἰώνων
» Τρυφεραμπελώνων, ἄβρος, ἠδυπαθῆς
» ὄχλος ὠρμηται; »

Ἐν δὲ Λύκωνι κωμωδιῶν τὴν κτηνολατρῆαν τῶν Αἰγυπτίων λέγει οὕτω πως.

« Καὶ τ' ἄλλα δεινούς φασὶ τοὺς Αἰγυπτίους
» εἶναι, τὸ νομίσαι τ' ἰσόθεον τὴν ἔγγελον.
» Πολὺ τῶν θεῶν γὰρ ἐστὶ τιμιωτέρα.
» Τῶν μὲν γὰρ εὐξαμένοισιν ἐστ' ἡμῖν τυχεῖν,
» τούτων δὲ δραχμὰς τούλάχισον δώδεκα
» ἢ πλέον ἀναλώσασιν, ὁσφρασθαι μόνον
» οὕτως ἐστ' ἄγιον παντελῶς τὸ θηρίον! »

Ἐν δὲ Κύκλωπι ὑπερακοντίζων τὸν τεύθη Ἀρχέστρατον λέγει.

« Ἔστω δ' ἡμῖν κεστρεὺς ὑμήτιος,
» νάρκη πικτή, πέρη σχιση,
» τευθὶς σακτὴ, συνόδων ὀπτός,
» γλαύκου προτομή, γόγγρου κεφαλή,
» βατράχου γαστήρ, θύνου λαγόνας... τῶν
(τοιούτων
» μηδὲν ἀπέστω. »

Ἐν δὲ Σαπφοὶ παριστάνει τὴν ποιήτριαν προβάλλουσαν τὸν ἑξῆς γριφον.

« Ἔστι φύσις θήλεια βρέφη σώζουσα ὑπὸ
(κόλποις
» αὐτῆς. Ταῦτα δ' ἄφωνα βοῆν ἰσθησιγεγωνόν,
» καὶ διὰ πόντιον οἶδμα καὶ ἠπειροῦ διὰ πάσης,
» οἷς ἐθέλει θνήτων τοῖς δ' οὐ παρέουσιν ἀκούειν
» ἕξει κωφὴν δ' ἀκοῆς αἰσθησὶν ἔχουσι.
τὸν ὁποῖον ἐπιλύων τις ἐπὶ τὸ κωμικώτερον λέγει.

« Ἡ μὲν φύσις γὰρ, ἦν λέγεις, ἐστὶ πόλις.
» βρέφη δ' ἐν αὐτῇ διατρέφει τοὺς ῥήτορας.
» Οὗτοι κεκραγότες δὲ τὰ διαπόντια
» τὰκ τῆς Ἀσίας καὶ τ' ἀπὸ Θράκης λήμματα
» ἔλκουσι δεῦρο. Νεμομένων δὲ πλησίον
» αὐτῶν κάθηται, λοιδορούμενων τ' αἰεὶ,
» ὁ δῆμος, οὐδὲν οὐτ' ἀκούων οὐθ' ὄρῶν.

Ἄλλ' ἔπειτα παριστάνει αὐτὴν τὴν ποιήτριαν Σαπφῶ διαλύουσαν αὐτὸν οὕτω.

« Θήλεια μὲν οὖν ἐστὶ φύσις, ἐπιστολή.
» βρέφη δ' ἐν αὐτῇ περιφέρει τὰ γράμματα.
» ἄφωνα δ' ὄντων ταῦτα τοῖς πόρρω λαλεῖ,
» οἷς βούλεθ' ἕτερας δ' ἂν τύχη τις πλησίον
» ἐσὼς ἀναγινώσκοντος, οὐκ ἀκούσεται.

Ἀρκοῦσι τὰ ὀλίγα ταῦτα διὰ νὰ πισώσωσι τὸν ἀναγνώστην περὶ τοῦ κωμικοῦ πνεύματος τοῦ ποιητοῦ τούτου. Πλήρη συλλογὴν τῶν αὐτοῦ λειψάνων ἐξέδωκε νεωστὶ ὁ Meinesne εἰς τὸν 4ον τόμον τῆς συγγραφῆς αὐτοῦ, τῆς ἐπι-

γραφομένης: Fragmenta comicorum graecorum Berol. 1859.

ΙΚΕΣΙΟΣ.

Ὁ Ἰκέσιος ἤχμαζε τὸ 50. ἔτος π. Χ. καὶ προΐσατο τῆς ἐν Σμύρνη ἰατρικῆς σχολῆς τῆς Ἐρεμιστρατείου ἐπικαλουμένης· διότι οἱ ὄπαδοὶ αὐτῆς ἠκολούθουν τὰς ἀρχὰς τοῦ διαστήμου ἰατροῦ Ἐραμιστρατοῦ. Ἰδ. περὶ τῆς σχολῆς ταύτης Matter Essai sur l'ecole d'Alexandrie. Tom. Α'. σελ. 116. Ὁ Ἰκέσιος κατὰ τὸν Πλίνιον ὡς ἰατρός εἶχεν οὐ μικρὰν ὑπόληψιν (non parvae auctoritatis medicus). Καὶ αὐτὸς δὲ καὶ ὁ Διοσκορίδης λέγουσι περὶ αὐτοῦ ὅτι ἔκαμεν ἐρεῦνας εἰς τὰς θεραπευτικὰς δυνάμεις, εἰς τὰς ιδιότητας τῶν βοτανῶν κτλ., καὶ ἴσως τὸ συναγόμενον τῶν ἐρευνῶν τούτων παρεκατέθεσεν εἰς τὸ παρ' Ἀθηναίω ἀναφερόμενον αὐτοῦ σύγγραμμα περὶ ὕλης (de materia medica). Καὶ περὶ σκευασίας δὲ οἴνου ἔγραψεν ἀξιόλογον σύγγραμμα. Ἄλλ' ὅλα ταῦτα ἠφάνισεν ὁ χρόνος. Ἰδ. περὶ Ἰκεσίου ἐκ μὲν τῶν ἀρχαίων Διοσκορίδ. 3, 167.—Στράβ. 12. ἐν τέλει.—Πλίν. 14, 21 καὶ 20, 17 καὶ 22, 18 καὶ 27, 14.—Τερτουλαν. de anima 25. Ἐκ δὲ τῶν νεωτέρων τὸ δοκίμιον (Specimen) τοῦ Κυνίου (Kynian) ἐκδοθὲν ἐν Λειψ. 1826. ἀριθ. 17.

Ω.

Ἡ ΓΕΡΟΝΤΙΚῆ ΜΕΤΡΙΟΦΡΟΣΥΝῆ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΝΕΑΝΙΚΗΝ ΠΑΡΑΒΑΛΛΟΜΕΝῆ ΟΙΗΣΙΝ.

Βεβαίως ἡ νεανικὴ ἡλικία εἶναι ἡ ἐπισημειωτέρα περίοδος τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ἐνόσω συνήθως ἡ νεότης ἐκπαιδεύεται, τείνει ἀείποτε εἰς τὴν εἰσιν, ἂν μὴ καλῶς συνέχεται ὑπὸ συχνῶν καὶ ὠρίμων καθοδηγιῶν καὶ συμβουλῶν τῶν ἐπὶ τούτῳ καταλλήλων παιδοτριβῶν. Τὴν ἀλήθειαν ταύτην πιστοῦσι καθεκῆστην ἀμύπολλα παμπόλλων νέων λυπηρὰ παραδείγματα, ὥστε φόβος, ἐὰν διὰ τῆς συντόμου προσπαθείας τῶν γονέων μάλιστα δὲν περιορισθῇ τὸ κακόν, μὴ ἡ φαινομένη κατ' ἀρχὰς θρασύτης καταντήση βαθμυδὸν καὶ πρὸς αὐτὰ τὰ ἱερώτερα ἀσέβεια, ἕως καὶ πρὸς τοὺς γεννήτορας αὐτοῦς. Ὅπως ὑποδείξωμεν μικρὸν τὴν μελάγχολον καὶ οἰκτράν τῆς οἰήσεως εἰκόνα πρὸς τὴν γεροντικὴν μετριοπάθειαν καὶ σύνεσιν τῆς πολιᾶς σοφίας παραβαλλομένην, καταχωρίζομεν τὸ ἑξῆς διδακτικὸν διήγημα.

Ὁ Γέρον φιλόσοφος καὶ ἡ νέα Κυρία.

« Οἶμοι! ἀνεφώνητε πολιόθριξ σοφός, πό-

σον στενὴ εἶναι ἡ μεγαλειτέρα ἔκτασις τῶν ἀνθρωπίνων γνώσεων! Ἐδαπάνησα τὸν ἐμὸν βίον πρὸς ἀπόκτησιν γνώσεων, ἀλλὰ πόσον ὀλίγον γινώσκω! Ὅσον μακρότερον προσπαθῶ νὰ εἰσδύσω εἰς τὰ ἀπόκρυφα τῆς φύσεως, τόσο πλεῖοτερον ἀποπλανῶμαι καὶ καταλαμβάνομαι ὑπὸ τῆς νυκτός. Ἡέραν τινὸς ὀρίου τὰ πάντα εἶναι ἀπλή εἰκασία· εἰς τρόπον ὥστε τὸ πλεονέκτημα τοῦ πεπαιδευμένου ἐπὶ τοῦ ἀμαθοῦς συνίσταται κυρίως εἰς τὸ ὅτι ἐβεβαιώθη καὶ ἐπεβεβαίωσε πόσον ὀλίγον δύναται νὰ μάθῃ τις. »

« Εἶναι ἀληθές ὅτι δύναμαι νὰ μετρήσω τὸν ἥλιον, καὶ νὰ ὑπολογίσω τὰς ἀποστάσεις τῶν πλανητῶν· δύναμαι νὰ ὑπολογίσω τὰς περιστροφὰς αὐτῶν κινήσεις, καὶ προσέτι νὰ ἐπιβεβαιώσω τοὺς νόμους δι' ὧν οὗτοι ἐκτελοῦσι τὰς ὑψηλὰς αὐτῶν περιστροφὰς· ἀλλὰ κατ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατασκευὴν αὐτῶν, τὰ ὄντα ἅτινα κατοικοῦσιν ἐκεῖ, τὴν κατάστασιν καὶ τὰς περιστάσεις αὐτῶν, τί γινώσκω ἐγὼ πλεον τῶν ἀγροίκων; »

Ἐπιθυμῶν νὰ ἐρευνήσω τὴν οἰκονομίαν τῆς φύσεως ἐν τῷ ἡμετέρῳ κόσμῳ, ἀνέλυσα τὰ στοιχεῖα, καὶ ἔδωκα ὀνόματα εἰς τὰ συνθετικὰ αὐτῶν μέρη. Καὶ ὅμως, δὲν ἐμελλον καγὼ νὰ ἤμην ἐξίσου εἰς ἀπορίαν, ὅπως ἐξηγήσω τὴν καῦσιν τοῦ πυρός, ἢ νὰ δώσω τὸν λόγον περὶ τῆς ὑγρᾶς ποιότητος τοῦ ὕδατος, ὥσπερ καὶ ὁ ἀμαθὴς, ὅστις μεταχειρίζεται καὶ ἀπολαύσει τούτων ἀνευ σκέψεως καὶ ἐρεῦνης;—Παρατηρῶ ὅτι ὅλα τὰ σώματα, ἀνυποστήρικτα ὄντα, πίπτουσιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐδιδάχθη δὲ ν' ἀποδίδω τοῦτο εἰς τὸν νόμον τῆς βαρύτητος. Ἀλλὰ τί ἐκέρδησα ἐνταῦθα πλεῖοτερον μιᾶς λέξεως; Μεταδίδει ἄρα γε εἰς τὸν νοῦν μου ἰδέαν τινὰ τῆς φύσεως τῆς μυστηριώδους καὶ ἀοράτου ἐκείνης ἀλύσου, ἣτις σύρει τὰ πάντα εἰς ἐν κοινὸν κέντρον;—Ἀκολουθῶν τὰ ἔγνη τοῦ φυσιολόγου, ἔμαθον νὰ διακρίνω τὰ βασίλεια τῶν ζώων, τῶν φυτῶν, καὶ τῶν ὀρυκτῶν, καὶ νὰ διαίρω ταῦτα εἰς τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν φυλάς καὶ οἰκογενείας· ἀλλὰ δύναμαι νὰ εἶπω μὲν ὅλον αὐτὸν τὸν κόπον πόθεν ἐν μόνον φύλλον χόρτου λαμβάνει τὴν ζωτικότητά του; Ἄρα γε αἱ λεπτότεροι διαζητήσεις ἠδύναντο νὰ μ' ἐνισχύσωσιν ὅπως ἀνακαλύψω τὸν ἐξοχὸν ἐκείνον χρωστῆρα (κονδύλιον) ὅστις χρωματίζει τὰ ἄνθη τοῦ ἀγροῦ; Ἀνεῦρον δὲ τὸ μυστήριον ὅπερ δίδει εἰς τὸ ρουβίνιον καὶ τὸν σμάραγδον τὴν λαμπρὰν αὐτῶν βαφὴν, ἢ τὴν τέχνην ἣτις μιλοῖ (σμαλτόνει). τὸ ὄστρακον;—Παρατηρῶ τὴν νοημοσύνην τῶν ζώων, καλῶ δὲ ταύτην ἐνστικτον—διανοοῦμαι τοὺς διαφόρους

βαθμούς τῆς προσεγγίσεως αὐτῶν πρὸς τὸν λόγον τοῦ ἀνθρώπου· ἀλλὰ μεθ' ὅλα ταῦτα γινώσκω τοσοῦτον ὀλίγον περὶ τῶν διανοημάτων τοῦ κτήνους, ὅσον αὐτὸ περὶ τῶν ἰμῶν. Ὅταν θεωρῶ ἀγέλην πτηνῶν ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν μου, ἐκτελούντων τὰς περιστροφὰς αὐτῶν, ἢ διευθυνόντων τὴν πορείαν των πρὸς τινὰ μακρυσμένην κατοικίαν, τὰ σημεῖα καὶ αἱ κραυγαὶ αὐτῶν μοὶ εἶναι ἐπίσης ἀκατάληπτοι, ὡς εἶναι αἱ σοφὰ γλώτται εἰς ἀναλφάβητον μηχανικόν· γνωρίζω δὲ τοσοῦτον ὀλίγον περὶ τῆς πολιτείας καὶ τῶν νόμων αὐτῶν, ὅσον αὐτὰ περὶ τῶν ἡμετέρων. »

« Οἴμοι! λοιπὸν τί ἐκέρδισα διὰ τῶν ἐπιπόνων διαζητήσεών μου πλὴν τῆς ταπεινῆς πεποιθήσεως περὶ τῆς ἀσθενείας καὶ ἀμαθείας μου. Ὡ! πόσον ὀλίγον ἔχει ὁ ἀνθρώπος, εἰς τὴν καλλιτέραν αὐτοῦ κατάστασιν νὰ καυχῆθῃ! Ὅποια μωρία εἰς αὐτὸν ἵνα μεγαλαυχῆ ἐπὶ ταῖς συνηνωμέναις αὐτοῦ δυνάμεσιν, ἢ νὰ ἐκτιμᾷ ἑαυτὸν ἐκ τῶν ἀτελῶν αὐτοῦ γνώσεων; »

« Λοιπὸν! » ἐπεφώνησε νέα τις κυρία, μόλις ἐξεληθοῦσα ἐκ τῆς Σχολῆς, « ἡ ἐκπαιδευσίς μου ἐπὶ τέλους ἐτελείωσε· τῇ ἀληθείᾳ δὲ ἤθελεν εἶσθαι πρᾶδοξον, ἐὰν μετὰ πενταετῆ ἀκάματον καὶ ἐπίπονον σπουδὴν ἔμενέ τι ἀτελές. Εὐτυχῶς τὰ πάντα παρήλθον ἤδη, καὶ δὲν ἔχω ἄλλο τι νὰ πράξω εἰμὴ νὰ ἐξασκήσω τὰς διαφόρους γνώσεις μου. »

« Ἄς ἰδῶ! καθόσον ἀφορᾷ τὴν Γαλλικὴν, ἐγὼ εἶμαι κάτοχος καὶ κυρία αὐτῆς, καὶ τὴν λαλῶ, εἰ δυνατόν, μετὰ πλείονος εὐγλωττίας ἢ τὴν Ἀγγλικὴν. Τὴν Ἰταλικὴν δύναμαι ν' ἀναγινώσκω μετὰ προσοχῆς καὶ νὰ προσφέρω λίαν καλῶς, καὶ κάλλιον οἰασθήποτ' ἄλλης τῶν φίλων μου· τοῦτο δὲ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐπιθυμῆ τις διὰ τὴν Ἰταλικὴν μουσικὴν ἔμαθον μέχρις ὅτου ἐντελῶς τὴν ἀηδιάζω. Ἀλλὰ τώρα, ὅτε ἔχομεν μέγα κλειδοκύμβαλον, θέλει εἶσθαι ἡδονικὸν νὰ παίξω ὅταν ἔχωμεν συναναστροφὴν. »

Τότε δὴ ἰδοὺ τὰ Ἰταλικά μου ἄσματα, τὰ ὁποῖα ὅλοι συνομολογοῦσιν ὅτι τραγωδῶ μετὰ σπανίας φιλοκαλίας (gusto), καθὸ δὲ πρᾶγμα τι εἰς τὸ ὁποῖον ὀλίγοι δύνανται νὰ ἔχωσιν ἀξίωσιν, ἐγὼ χαίρω διὰ τοῦτο. Τὰ ἱερογράφηματά μου γενικῶς θαυμάζονται, ἰδίως δὲ τὰ κογγύλια καὶ τὰ ἀνθη, τὰ ὁποῖα εἶναι ὄντως ὠραιότατα· προσέτι δὲν ἔχω δεδοκιμασμένην φιλοκαλίαν εἰς πᾶν εἶδος κομφῶν στολισμάτων. Ἐπειτα δέ, ὁ χορὸς καὶ τὸ βαλσαρισμά μου, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ αὐτὸς ὁ διδάσκαλός μου ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ με προαγάγῃ περαιτέρω. Ἡ εἰκὼν αὕτη εἶναι βεβαίως

ἀληθής, ἤθελεν εἶσθαι δὲ ἀσυγχώρητον ἐὰν δὲν ὑπερεῖχον κατὰ πάντα. Ὡς πρὸς τὰ κοινὰ πράγματα, γεωγραφίαν καὶ Ἱστορίαν, καὶ ποιητικὴν καὶ φιλοσοφίαν, εὐχαριστῶ τὸν Θεόν, τὰ πάντα ἐξέμαθον ἄριστα, ὡστε δύναμαι νὰ νομίζω ἐμαυτὴν ὀλοσχερῶς πεπαιδευμένην. Ὁ Θεὸν, βεβαίως, πόσον κατώρθωσα! τὸ μόνον θαῦμα εἶναι ὅτι μία κεφαλή δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ τὰ πάντα. »

G. K.

Ο ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

II

ΣΥΜΒΕΒΗΚΟΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΙΑΜΑΙΚΗΝ (*) ΠΡΟΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΕΤΩΝ.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικού.)

Κεφ. Α'. Πρώτη θεὰ τῆς νήσου.

Τῆς Α. Μ. τὸ πλοῖον « Winchester, » φέρον ἀπόσπασμα στρατοῦ τοῦ—τάγματος τῆς γραμμῆς, ἵστατο ἡρεμοῦν ἔξω τῆς νήσου Ἰαμαϊκῆς. Ἄκρα νηγεμῖα ἐπεκράτει, καὶ τροπικὴ γαλήνη ἐβασίλευεν ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης.

Ἐκοιμώμην βαθέως ἐντὸς τοῦ κοιτωνίσκου μου, ὅτε αἰφνῆς ἐξύπνησα, ὑπὸ κραυγῶν καὶ κρότου ἐφορμούντων ἐν τῷ πλοίῳ ὑδάτων. Αἰφωναὶ αὗται ἦσαν τοῦ φίλου μου καὶ ἀδελφοῦ Γίβωνος, ὅστις ἐταλαντεύετο ἐπ' αἰώρας (κρεμαστῆς κλίνης) ἀπέναντι τοῦ κοιτωνίσκου μου (περίπου πέντε ποδῶν διάστημα). Ὁ κρότος τοῦ ἐφορμούντος ὑδάτος ἦτον ἀπλῶς ἢ θάλασσα, ἥτις ἐχύνετο ἐντὸς τοῦ πλοίου, διὰ μίας τῶν ὀπῶν τῶν εἰς τὰς πλευρὰς τοῦ πλοίου εὕρισκομένων. Ὁ κοιτωνίσκος μου ἐφαίνετο ὁ ἡμισὺς πλήρης ὑδάτος, ἐπειδὴ δὲ τὸ πλοῖον ἐκλινε νῦν μὲν εἰς τὰ δεξιὰ, νῦν δὲ εἰς τὰ ἀριστερὰ, ὁ κτύπος τῶν κυμάτων μᾶς κατέπλητε, καὶ ἐνῶ ἔβλεπον πρὸς τοῦτο τὸ μέρος, εἶδον τὸν καλλίτερόν μου πῖλον κυμαίνομενον ἐκτὸς τοῦ κιβωτίου εἶθα ἐφυλάττετο, ἵνα ἐνωθῆ μετὰ τῶν ὑποδημάτων μου, τῆς σιγαροθήκης καὶ τῶν σανδάλων καὶ μετὰ πολλῶν ἄλλων (τὰ ὁποῖα περιττὸν, νομίζω, εἶναι ν' ἀπαριθμῆσωμεν), ῥιφθέντων ἤδη εἰς τὴν θάλασσαν καὶ παλαιόντων διὰ τὴν ζῶήν των.

« Apparent rari nantes in gurgite vasto ἦσαν αἱ πρῶται λέξεις τὰς ὁποίας ἐφθέγγθην, διότι διεσκέδαζον μᾶλλον ἢ ἐλυπούμην βλέπων τὴν ἀπώλειαν ταύτην. »

— Ἄλλοῦ! ἐκραξεν ὁ Γίβων, ὅτε νέον κύ-

(*) Μία τῶν Ἀντίλλων νήσων τῆς Ἀμερικῆς.

μα ἐχύθη ἐντὸς τοῦ πλοίου, καὶ τὸ « navinarios » κατήντησε « multi nantes » ἐν ᾧ ἤρχοντο τὰ κύματα ἐκ τοῦ κοιτωνίσκου τοῦ λέγω, Βροῦκ τί μέλλει γενέσθαι; τὰ πράγματα θὰ λάβωσιν ἄλληλν μορφήν καὶ σὺ εἶσαι ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς κλίνης σου χάσκων καὶ φλυαρῶν Λατινικά. Ἴδου ἔρχεται πάλιν!

Ὁ Γίβων ἦτον ἄριστος πλοίαρχος, οὐχὶ δὲ καὶ κλασσικὸς πεπαιδευμένος.

Ἐτερον πράσινον κύμα ἐχύθη ἐντὸς.

— Ὁχ χροσοῦν μου ὠρολόγιον! ἐξεφώνησεν, ὅτε ἄλλο μέγα κύμα συνοδευόμενον μετὰ βορβόρου μανιωδῶς ἐπινάσθη, καὶ ἀνέτρεψε πιλοθήκην τινὰ, εἶθα ὁ ἐπιμελής Γίβων ἔτεσε τὸ ἀξίον λόγου καὶ μέχρι τοῦδε ὠφέλιμον ὠρολόγιον.

— Ὡ Βροῦκ, τί μέλλει γενέσθαι;

Ἠδῆσεν ἔξω καὶ κλείσει τὴν ὀπὴν πρὶν κλίνῃ πάλιν τὸ πλοῖον πρὸς τὰ δεξιὰ.

— Ἄλλ' ὁ ἡμισὺς κοιτωνίσκος εἶναι πλήρης ὑδάτος.

— Δὲν βλέπτει, δύνασαι νὰ κολυμβᾷς σὲ εἶδον πολλὰκις, ἀλλὰ σώθητι, διότι ἔπειτα θὰ ἦναι ἀργά.

Ὁ Γίβων ἐπήδησεν ἔξω· μόλις ἔφθασε τὴν ὀπὴν, καὶ πράσινον κύμα ἔξωθεν ἐχύθη ἐπ' αὐτῆς με βαρὺν κτύπον.

— Τώρα λοιπὸν, Γίβων ὅτε εἶσαι ἐντὸς τοῦ ὑδάτος, συνάθροισον ὅλα τὰ πράγματα τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι βεβρεγμένα. Σήκωσε τὸ φόρημά σου, θὰ τὸ μουσκεύσης· ἀλλὰ τί βλέπω; τὸ ὕδωρ εἶναι ὑπεράνω τῶν ἀστραγάλων σου!

— Ὑπεράνω τῶν ἀστραγάλων μου! εἶναι μέχρι τῶν γονάτων μου! εἶπε, μετὰ θρηνώδους φωνῆς.

Ἐπειτα ἐπρόσθεσεν.

— Ἐλθε ἐδῶ, ὀκνηρὲ, πήδησε ἔξω καὶ βοήθει!

— Πολὺ καλὰ, ἀπεκρίθη, καὶ ἀμέσως εὐρέθην πλησίον του.

Ἀναγνώστα, θὰ ἐγέλας, ὡς ἡμεῖς, ἐὰν μᾶς ἔβλεπες μετὰ τῶν νυκτικῶν μας ἐνδυμάτων ἀνεσυρμένων μέχρι τῶν γονάτων μας, καὶ ἀνυποδήτους ἐπὶ τοῦ ἐστιατορίου σώζοντες ὅσον ἠδυνάμεθα τὴν πλεύσαν καὶ βυθιζομένην περιουσίαν μας.

— Δὲν δύναμαι νὰ εὔρω τὸ ὠρολόγιόν μου, ἐκραξεν ὁ Γίβων, ὅστις ἐψηλάφει ἐντὸς τοῦ ὑδάτος, ἔχων τὰς χειρίδας του ἀνασηκωμένας ὑπεράνω τῶν ἀγκῶνων του.

— Βούτησε, Johnny, εἶναι περιπεπλεγμένον μεταξὺ τῶν φυκῶν εἰς τὸ πάτωμα τοῦ κοιτωνίσκου.

Μόλις ἐπρόφερα τὰς λέξεις ταύτας, καὶ με-

τὰ μεγάλου μου θαυμασμοῦ εἶδον αὐτὸν βυθισθέντα, ἔχοντα τὴν κεφαλὴν καὶ τὰς χεῖρας πρὸς τὰ κάτω.

Μετ' ὀλίγον ἐφώρμησεν ὄλος καταβεβρεγμένος, καὶ τὰ ὕδατα ἔσταζον ἀπ' αὐτοῦ. Ἐὰν πρότερον ἐφαίνετο γελοιώδης, δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πῶς ἐφαίνετο τώρα.

Ἐγέλων σπασμωδικῶς, ὡς καὶ ἐκεῖνος. Ἐστηρίχθημεν ἐπὶ τῶν διαμερισμάτων τοῦ πλοίου γελῶντες μέχρι δακρύων. Τὸ χά! καὶ τὸ χό! ἦτο πολὺ ἄτοπον καὶ παιδαριώδες, καὶ ἀνόητον· οἱ ἔχοντες ψαρὰν τὴν κόμην καὶ ἠροτριωμένον τὸ μέτωπον· « Ὡ τί ἀνοησῖαι! Βέβαια ταῦτα ἦσαν ἀνοησῖαι, ἀλλ' εἰμῶθα νέοι καὶ ἀφρονες, ἐκτὸς δὲ τούτου τὸ συμβᾶν ἐὰν δὲν ἦτο ἀξίον τόσου γέλωτος, ἦτον ὁμῶς ἀληθές, διότι, φιλτατε ἀναγνώστα, ἡ διήγησις αὐτῆ εἶναι ἀληθής. Ἐντεῦθεν λοιπὸν ἐγελῶμεν πολὺ καὶ μεγαλοφώνως. »

— Τί ἦτον, Johnny; εἶπον τέλος πάντων, ὅτε ἠδυνάμην νὰ ὀμιλῶ, καρκίνος ἢ καρχαρίας;

— Ἐκτύπησα τὸν μέγαν δάκτυλον τοῦ ποδός μου, εἰς τὴν τρομερὰν ἄλυστον τὴν ἐπὶ τοῦ πατώματος τοῦ κιτωνίσκου· ἐὰν ἤξευρες πόσον πονῶ ἐπρόσθεσεν, ὅτε ἔκυψε νὰ τρίψῃ τὸ βεβλαμμένον μέλος, δὲν θὰ ἐγέλας.

Ἐπροσπάθησα νὰ γείνω κατηφῆς καὶ νὰ φανῶ λυπημένος.

— Κάθισε, Johnny, κάθισε, καὶ τρίβε τὸν δάκτυλόν σου ἡσύχως.

Δὲν βλέπτει εἶσαι βεβρεγμένος.

— Ὁχι, ἀπεκρίθη, καὶ ἀνεκάθισε θέσας τὸν πληγωμένον του πόδα ἐπὶ τοῦ γόνατός του, τὸν ὁποῖον ἔτριβε διὰ τῶν δύο του χειρῶν, ἐνῶ τὸ πρόσωπόν του κατήντα φρικῶδες.

Ὡ! Ποῦ ἐκεῖναι αἱ ἡμέραι αἱ φαῖδρα, ἐκεῖναι αἱ ἡμέραι τῆς νεότητος, ὅτε ἡμῖν ὑγιῆς καὶ εὐρωστος ὁ ἀφρός τῆς ζωῆς ἦλθε πομφολίξων ἐπὶ τῶν χειλέων καὶ ἐξητμίσθη εἰς ἀθῶαν καὶ εἰλικρινῆ χαρὰν.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτῳ ἡ θύρα τοῦ ἐστιατορίου ἠνεώχθη καὶ ὀυπηρέτης μου ἐπαρουσιάσθη. Τὸν ἐξαπεστείλαμεν διὰ βοήθειαν, μετ' ὀλίγον οὗτος ἔφθασε μετὰ δύο ναυτῶν κρατούντων εἰς τὰς χεῖράς των σάρωθρα καὶ καθίσκου, (τὰ ὁποῖα μεταχειρίζονται εἰς τοιαύτας περιπτώσεις) διὰ τῶν ὁποίων ἐξέβαλον ταχέως τὸ ὕδωρ.

Μετ' ὀλίγον ἐνεδύθημεν καὶ ἀνέβημεν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ποτὲ δὲν θὰ λησμονήσω τὴν πρώτην θεῖαν τῆς Ἰαμαϊκῆς.—ὠραία καὶ ἐπιβουλος Ἰαμαϊκῆ!

Ὁ ἀνατολικὸς ὀρίζων ἐφλέγετο ὑπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἤδη ἀνατέλλοντος ἡλίου—νεφελῶδες, τρέμον φῶς, λαμπρότερον, ἐρυθρότερον

ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον πύρινον καὶ ἐπιδεικτικώτερον—ἀχ! ὁ ἥλιος ἀνέτειλε! καὶ οἱ οὐρανοὶ διέλαμπον ἐν δόξῃ!

Παρατήρησον τὰ ὑψηλὰ ταῦτα γνοφώδη ὄρη· αἱ κορυφαὶ αὐτῶν εἰσι πορφυραὶ ὑπὸ λάμψεως, διαφανῶς περιγραφόμεναι ἐπὶ τοῦ λαμπροῦ οὐρανοῦ. Παρατήρησον πόσον ἡ ὀμίχλη τῆς νυκτὸς ὑψώνεται ἐκ τῶν βαθέων καὶ τρομερῶν βαράθρων, μολονότι πυκνὴ καὶ βαρεῖα φαίνεται· ἰδὲ πῶς ὁ μανιώδης τροπικὸς ἥλιος διέρχεται αὐτήν! πῶς ὁ σκοτεινὸς οὗτος ὄγκος διασπάται, διασχίζεται, διασκορπιζόμενος εἰς χιλιάδας λαμπρῶν περισταμένων νεφῶν; καὶ νῦν φεύγουσι, καὶ ὁ ἔνδοξος φωστὴρ ρίπτει τὰς ἀκτῖνάς του εἰς καθαρὸν καὶ κυανοῦν οὐρανόν!

Καὶ νῦν ἡ σκηνὴ τῶν τροπικῶν εἶναι καταφανὴς ἐν ὅλῃ τῇ ἀξιοθαυμάστῳ ὠραιότητι. Οὐδεὶς ἄγονος, γυμνὸς καὶ ἀγριὸς βράχος τολμᾷ νὰ ἐπισκοτιζῇ τοσοῦτον ὠραίαν καὶ μαγευτικὴν σκηνήν. Ὅτε αἱ τραχεῖαι καὶ ἀνώμαλοι μορφαὶ τῆς φύσεώς εἰσιν ἐπὶ ἀγρίου τινὸς μέρους, ἀναμφιβόλως παρίστανται μεγαλοπρεπεῖς καὶ ἐπιδεικτικαί, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ ὀμαλῆς πεδιάδος.

Ὅσον ὑψηλαὶ καὶ ἄν ὦσιν αἱ κορυφαὶ τῶν Κυανῶν ὄρεων (Blue Mountains), εἶναι ὅμως ἐνδεδυμένοι μετὰ πλουσιωτάτων φυλλωμάτων μέχρι τῶν κορυφῶν των, καὶ νῦν, ἐπειδὴ ὁ ἥλιος ὑψώνεται ἔτι μᾶλλον, αὐταὶ ἔτρεμον εἰς τὴν φωτεινὴν ἀτμοσφαιραν· μέλαιναὶ σκιαὶ ἔκκιντο ἐπὶ τῶν βαθειῶν ἐρημιῶν ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν χεῖμαρρον τοῦ φωτός, ὅστις ἐχύνεται ἐπὶ τῶν ὄρεων. Εἰς τοὺς πρόποδας κοιλάς τις ἀπέραντος καὶ κατάφυτος ἐξετείνεται. Ποτὲ δὲν εἶδον τοιοῦτον ἀξιέρασον θέαμα! Ἀμφιβάλλω ἐὰν ὁ κῆπος τῆς Ἰδέμ, ὁ γήινος παράδεισος, ἦναι ὠραιότερος!

Ἀναγνώστα, ἐὰν εἶχον τὴν γραφίδα τοῦ Κλαυδίου καὶ τὸν κάλαμον τοῦ Μιλτωνος, ὅα ἐδίσταζον εἰσέτι ἂν ἠδυνάμην νὰ δώσω τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν τῆς ὠραιότητος ταύτης σκηνῆς, τῆς ὁποίας ἡ θαυμασιὸς ὠραιότης τόσον μ' ἐγοήτευσε! Πῶς λοιπὸν τολμῶ νὰ ἐπιχειρήσω τὴν περιγραφὴν; πῶς τολμῶ νὰ ἐλπίσω νὰ παραστήσω εἰς τοὺς ὀφθαλμούς σου τὴν γλυκεῖαν ταύτην κοιλάδα τὴν ὑπνώττουσαν ἔμπροσθεν τοῦ ἡλίου, μετὰ τῶν χρυσῶν καὶ θαυμαστῶν ἀγρῶν τῆς, τῶν λαμπρῶν καὶ χαριέντων ζακχαροκαλάμων τῆς, τῶν πρασίνων λειμώνων τῆς, τῶν ἀγλαῶν βυακίων τῆς, σκιρτώσαν εἰς τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, καὶ ἐκτεινόμενῃν ὡς νήματα καθαρωτάτου ἀργύρου μεταξὺ τῶν κειμηλίων τῆς φύσεως;

Ἐπειδὴ ἡ ὀμίχλη ἀπεσύρετο ἐκ τῆς κοιλάδος, τὴν ὁποίαν ἔτι ἐκάλυπτε, χωρία, οἰκίαι, καὶ μακρὰι σειραὶ οἰκοδομημάτων ἐφαίνοντο ἐμφωλεύουσαι μεταξὺ λόφων καὶ ποταμῶν ἀκτινοβολούντων εἰς τὸ φῶς τῆς πρωίας, ἐνῶ παρά τὴν παραλίαν, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπείχομεν μόλις τρία μίλια, κορυφαὶ τροπικῶν δένδρων, οἶον φοινίκων, κοκκοφοινίκων, ἰσχνῶν ἰνδοκαλάμων, μεγαλοτρεπῶν βαμβακίδων, ὑψώνοντο ἐν τῇ καθαρᾷ ἀτμοσφαιρᾷ.

Ἡ θάλασσα—ἡ πολυειδῶς κεχρωματισμένη εἰς τοὺς πόδας μου—φαιὰ, πρασίνη καὶ χροῦσῃ, ἡ αἰεὶ ἀλλάττουσα χρώματα καὶ μεταβαλλομένη διὰ τῶν κινήσεων τῶν ἀδυνάτων τῆς κυμάτων, ἅτινα συγκρούμενα ἐξεμῶσι λευκὸν ἀφρόν εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου κάμνοντα αὐτὸν νὰ διαλάμπῃ μετὰ πρισματικῶν ἀκτῖνων λαμπροτέρων καὶ ὠραιότερων τῆς τοῦ ἀδάμαντος λάμψεως, ἡ θαυμασιὸς αὕτη θάλασσα ἦτον ἀληθῶς ἡ εἰσοδος τοῦ παραδείσου, τὸν ὁποῖον ἐθεώρουν μετ' ἐκπλήξεως.

Προσέτι παρετήρουν ἐπὶ τῆς ἀξιέραστου ταύτης σκηνῆς σιωπηλός, βρεμβός καὶ ἀπρόσεκτος εἰς τοὺς περὶ ἐμὲ θορύβους, μολονότι ἦσαν «πολλοὶ καὶ συνεχεῖς» εἰς τὴν σάρωσιν τοῦ κατασρώματος, τὸν κρότον τῶν καμήλων (παλαμαρίων) τὸ τραχὺ σύρισμα τοῦ ὑποπλοῦ ἀρχου, τὴν μᾶλλον τραχεῖαν φωνὴν του, διατάσσοντος τοὺς ναύτας κ.τ.λ. κ.τ.λ., εἰς ὅλα ταῦτα ἡμνηκωφὸς καὶ ἀπρόσεκτος, σηριζόμενος δὲ ἐπὶ τινος αἰώρας, ἐνητένιζον τὸ ἔνδοξον πανόραμα τοῦ προσφιλοῦς κόσμου—εἰκόνα τῆς τοῦ Θεοῦ ζωγραφικῆς. Οὐδέποτε! πρότερον, οὐδέποτε! ἐφαντάσθην ὅτι ὑπῆρχε τοιαύτη ὠραιότης ἐπὶ τῆς ἀπεράντου γῆς! Ὁ! καὶ αὐτοὶ οἱ νεώτατοι καὶ οἱ μᾶλλον ἀφρονες, —(καὶ ἐγὼ εἰς τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας ἤμην εἰσέτι νέος καὶ ἀφρων)—δὲν ἠδύναντο νὰ θεωρῶσι τοιαύτην σκηνὴν ἄνευ αἰσθήματος θαυμασμοῦ, ἐκπλήξεως καὶ εὐγνωμοσύνης, ὑψομένου εἰς τὴν καρδίαν των πρὸς τὸν Δημιουργόν τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς.

Τραχὺ τι ράπισμα ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ βροντώδης φωνὴ εἰς τὰ ὦτά μου, μοὶ ἀπεδιώξαν πάντας τοὺς βρεμβασμούς.

—Λοιπὸν, φίλε Βροῦκ, πῶς σοι φαίνεται ἡ Ἰαμαϊκὴ;

Ἦθελον ρίψει εἰς τὴν θάλασσαν « τὸν παλιόγερο » διότι με διέκοψεν ἐκ τῶν γλυκεῶν ὀπτασιῶν, διὰ τῶν ὁποίων οἱ ὀφθαλμοί μου καὶ ἡ καρδία μου διεσκέδαζον, ἀλλ' ἐχαλίνωσα τὸν θυμόν μου διότι ἠγάπων τὸν Χάρρη-Χόλτ, μολονότι ἦτον ὀλίγον τραχὺς. Ὁ Χάρρη Χόλτ

ἦτον ὁ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς μας, δὲν ἦτον εἰς τῶν εὐνοουμένων τῆς τύχης, καὶ πάποτε ὑπῆρξεν. Ὁ πατήρ μου πτωχὸς τις ἐκκλησιαστικὸς, τρέφων μεγάλην οἰκογένειαν, δυσκόλως ἠδυνήθη νὰ ἐκπορισθῇ 450 λίρ. ἵνα ἀγοράσῃ τὸ ἀξίωμα τοῦ σημαιοφόρου διὰ τὸν υἱόν του εἰς τὸ—τάγμα τοῦ πεζικοῦ. Ὁ Χάρρη ἐλάμβανε κατ' ἔτος μισθὸν 96 λίρ. ἵνα ὑποστηρίξῃ τὰς αὐτοῦ ἀνάγκας, ἐναποτιθεμένος εἰς τὴν τύχην τῆς ὑπηρεσίας πρὸς προβιβασμόν,—ἐλπὶς ἣτις δὲν ἐψεύσθη παντάπασι· διότι, δὲν ἦτο τώρα μετὰ τριάκοντα ἐτῶν ὑπηρεσίαν, ὁ ἀνώτερος ἀξιωματικὸς χάρις εἰς πολλὰς χηρευσάσας θέσεις;

Τῇ ἀληθείᾳ, ὁ Χάρρη Χόλτ εἶδε πολλοὺς ἀνήθους νέους ἐνωθέντας εἰς τὸ τάγμα μας, καὶ οἵτινες ὑπερβάντες αὐτὸν, κατήντησαν ἐν τὸς ὀλίγου καιροῦ πλοίαρχοι καὶ συνταγματάρχαι, ἐνῶ ἐκεῖνος ὁ «κοσμογυρισμένος» εἰσέτι ἔμενεν ὑποδεέστερος· ἀλλ' ὁ Χάρρη δὲν ἐφρόντιζε περὶ τούτου, διότι ἐγνώριζεν ὅτι οὕτως ἦτο κατ' ἀρχὰς καὶ χωρὶς νὰ ἐνοχληθῆται ὑπὸ ἀποκρύφων ὑπολογισμῶν ἀφορόντων τὴν ὦνησιν, ἢ οὐχὶ τὸ ζήτημα τῆς ὠνήσεως, χωρὶς νὰ παροργίζηται διὰ σύστημα τὸ ὁποῖον εἶτε καλόν, εἶτε κακόν δὲν ἠδύναντο νὰ μεταβάλλῃ δίχως νὰ μεμψιμοιρηθῆται διὰ τὴν ἀδικίαν καὶ τυραννίαν τοῦ πλουσίου, ὑπετάσσετο ἠπίως καὶ ἀδόξως εἰς τὰ «πράγματα ὅπως ἦσαν»· ἐδέχθη εὐχαρίστως τὴν θέσιν ἣν ἐξέλεξεν αὐτοθελήτως, γνωρίζων τὰς συνεπείας, ἦτο δὲ τοσοῦτον εὐχαριστημένος καὶ εὐθυμος, ὡς ἐὰν συνήντα τις αὐτὸν εἰς τινα εὐωχίαν. Ναι, ὁ Χάρρη Χόλτ ἦτο γενικῶς εὐνοούμενος ὑφ' ὅλου τοῦ τάγματος· ἅπαντες τὸν ἠγάπων, ἐκ τοῦ συνταγματάρχου μέχρι τοῦ μικροῦ τυμπαγιστοῦ Βενιαμίν.

Δὲν ἠδύνασο νὰ τὸν μισήσῃ καὶ ἐὰν ἐπροσπάθει πολλοὶ ἐξ ἡμῶν προσεπάθησαν, ἀλλ' εἰς μάτην. Καλοῦ χαρακτῆρος ἄνθρωπος, ἐμπαθὴς, γενναῖος, καὶ τὸ κάλλισον πάντων ὑψηλοῦ πνεύματος, ποῖος λοιπὸν ἠδύναντο νὰ μισῇ τὸν καλὸν Χάρρη;

Εἶπον ὅτι τινὲς προσεπάθησαν «νὰ τὸν μισήσωσι» ἰδοὺ ἡ αἰτία.

Ὁ Χάρρη Χόλτ μετ' ὅλου τοῦ καλοῦ του χαρακτῆρος καὶ τῆς ἀγαθότητος, ἦτον ἀκριβῆς εἰς τὰ χρέη του, οὐχὶ μόνον εἰς τὰ στρατιωτικά, ἀλλ' εἰς ὅλα, κοινωνικά, ἐκκλησιαστικά, εἰς τὸ χρέος πρὸς τὸν πλησίον του, καὶ πρὸς τὸν Θεόν, ὑπερακριβῆς μᾶλλον πρὸς τοῦτο τὸ τελευταῖον.

Εὐκόλως ἐννοεῖται ὅτι, μεταξύ πολλῶν παίδων νεωστὶ ἐξεληθόντων τοῦ σχολείου, τὰ

χρέη ταῦτα συνεχῶς ὑπεξέφευγον. Πολλοὶ νέοι ἐθεώρουν τὸ ὀρκίζεσθαι κακόν, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ μὴ ἐκτελεῖν τὰ χρέη των, νὰ μεμψιμοιρῶσι δι' ἐπιδείξεις καὶ προβιβασμούς, καὶ νὰ περιφρονῶσι τὸν ταγματάρχην. Οἱ πρώϊμοι οὗτοι νέοι Κύριοι, συχνάκις κατεκρίνοντο ἐλευθέρως ὑπὸ τοῦ γραιβοῦ Χάρρη, ὅστις ὠμίλει πολὺ ὅτε ἦτον ἀνάγκη, καὶ ἀνθίσταντο συμφώνως καὶ ἐκάλουν τὸν καλὸν τοῦτον πατέρα «παλιόγερον μιγνύμενον εἰς τὰ πάντα» (μολονότι οὐχὶ κατὰ πρόσωπον), ἀλλὰ τὸ κακόν δὲν ἠδύναντο νὰ διαρκέσῃ διὰ πολὺν καιρὸν, διότι πάντες καὶ αὐτοὶ ἔτι οἱ μᾶλλον ἀνόητοι καὶ ἀγροῖκοι τῶν στρατιωτῶν μας, ἐνίκηθησαν μετ' ὀλίγον, ἢ βραδύτερον, ὑπὸ τῆς εἰλικρινοῦς, ἐλευθέρως καὶ μὴ φιλαύτου ἀγαθότητός του.

Εἶπον ὅτι ὅλοι ἠγάπων τὸν Χάρρη Χόλτ, ἀλλ' ἦτο καὶ εἰς ὅσους δὲν τὸν ἠγάπα. Πρὸς τὸ παρὸν ἄς ἐπιστρέψωμεν εἰς τὴν εὐάρεστον σκηνὴν ἐκ τῆς ὁποίας ἤδη ἀπεχωρίσθημεν.

—Πῶς μοὶ φαίνεται ἡ Ἰαμαϊκὴ; ὑπῆρξεν ἡ μόνη μου ἀπόκρισις.

—Εἶναι ὠραία εἶπεν ὁ Χάρρη, Ἄχ! παρατήρησον ἐκεῖ τὴν κορυφὴν τοῦ Κυανοῦ Ὄρους—πολὺ ὠραία! Μίαν φορὰν ἤμην ἐπὶ τῆς κορυφῆς του, καὶ ὅα ὑπάγω πάλιν, ἐὰν θέλῃ ὁ Θεός, ἀλλὰ ποῖος ἠξεύρει.

—Ποῖος ἠξεύρει Χάρρη;

—Ποῖος ἠξεύρει ἐὰν ὁ Θεὸς θέλῃ (σημείωσαι ὅτι σοὶ ὀμιλῶ εὐσεβῶς) νὰ ἴδω ποτὲ ἐκ νέου τὴν κορυφὴν τοῦ Κυανοῦ Ὄρους; διότι ὁ τόπος οὗτος μολονότι ἀγαπητὸς εἶναι ὅμως καὶ ἐπίβουλος, καὶ ἀρμοδιῶς ἔλαβε τὸ ὄνομα «Ὁ τάφος τῶν Εὐρωπαίων.»

—Τί Χάρρη ἀρχίζεις ἤδη νὰ δειλιάσῃς; ἐκραζὼν ἀπερισκέπτως.

—Ὅχι δὲν φοβοῦμαι, ἀπεκρίθη ἡσύχως, ἀλλὰ γνωρίζω καλῶς τὸ κλίμα τοῦ τόπου τούτου, καὶ πόσον θανατηφόρον εἶναι πολλάκις εἰς τοὺς Εὐρωπαίους, καὶ αὕτη ἡ ἀληθὴς παροιμία «ἐν τῷ μέσῳ τῆς ζωῆς ἀποθνήσκομεν» μοὶ φαίνεται ἀρμοδιώτερα ἐνταῦθα ἢ ἀλλαχόσε· ὅθεν παραδίδομαι εἰς τὸν Θεόν, οὐχὶ μετὰ φόβου, Βροῦκ, ἀλλὰ μετ' ἐλπίδος.

Ἡμνηκαὶ ἠσθάνθηνεμαυτὸν καταδικασθέντα.

Ἄλλ' ἐλθὲ, παιδί μου, ἐπρόσθεσε φιλικῶς βλέπων με τεθορυβημένον· πρέπει νὰ ἀρχίσω νὰ σὲ φοβίσω πρὶν ἀποβιβασθῆς εἰς τὴν ξηράν. Πρὶν ἐξ ἡ ἑπτὰ ἐτῶν κατόπουν ἐδῶ τρία ἔτη, ἐννοῶ μόνον ὅτι ἐπειδὴ ὁ τόπος οὗτος εἶναι ἀληθῶς «δολερὸς ὅσον ὠραῖος» μᾶς χρησιμεύει νὰ ζήσωμεν ὥστε νὰ ἡμεθα ἔτοιμοι καὶ προπαρασκευασμένοι δι' ὠραιότερον τόπον, ἐ-

ἀν ὁ Θεὸς θέλη νὰ ἀναχωρήσωμεν ἀπ' ἐδῶ.

— Ἐχετε δίκαιον Χάρρη, εἶπον θλίβων τὴν χειρὰ του τὴν ὁποίαν ἔθεσεν ἐντὸς τῆς ἰδικῆς μου, διότι οἱ λόγοι του εἰσέδυσαν βαθέως εἰς τὴν καρδίαν μου, σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, τοῦτο μὲ κάμνει προσεκτικόν, οὐχὶ δὲ καὶ μελαγχολικόν. Ἦσθε λοιπὸν ἐδῶ πρὶν εἰς νοσῶδη καιρόν;

— Μάλιστα ἤμην, καὶ τοῦτο πῶποτε θὰ λησμονήσω, ἀλλ' εἶναι λυπηρὸν, λυπηρὸν διήγημα, μόνον ἀσθένεια καὶ θάνατος, θὰ σοὶ προξενήσῃ μελαγχολίαν.

— Ἐὰν δὲν ἐνθυμῆσθε τοὺς θανάτους ἐκείνων, τῶν ὁποίων πολλοὶ σὰς ὑπῆρξαν φίλοι, θὰ ἐπεθύμουν ν' ἀκούσω περισσότερα· ἀλλὰ μοὶ μὲ εἶπες τίποτε, ἐὰν τοῦτο σοὶ προξενῆ λύπην.

Ὁ Χάρρη ἐστήριξε τὸν πώγονά του ἐπὶ τῶν ἐσταυρωμένων του χειρῶν καὶ παρετήρει ἐσκεμμένως πρὸς τὴν ξηράν.

— Βλέπεις, Βροῦκ, τὴν μακρὰν ταύτην καὶ ἀμμώδη παραλίαν μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῆς ἐμπηγμένων πασσάλων.

— Ναί, τί εἶναι;

— Τὰ περιφράγματα.

Ἦκουσα περὶ τούτων πρὶν. Ἦτο νεκροταφεῖον στρατιωτῶν, ἑκατοντάδες, χιλιάδες ἔλαβον ἐκεῖσε τὸν τελευταῖόν των μακρὸν ὕπνον, μακρὰν τῆς πατρίδος, τῶν φίλων καὶ συγγενῶν.

Διὰ πολλὰ λεπτά, ἀμφοτέρωθεν ἐσιωπῶμεν, στηριζόμενοι ἐπὶ τινος αἰώρας (κρεμαστῆς κλίνης) ἔχοντες τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ συλλογισμοὺς μας προσηλωμένους, ἐσκεμμένως καὶ λυπηρᾶς ἐπὶ τῆς στενῆς ταύτης ἀμμώδους παραλίας.

— Ὑποθέτω ὅτι οἱ πάσσαλοι οὗτοι εἶναι τὰ ἐπιτάφια.

— Ναί, ἀλλ' εἶναι μόνον ξύλινα καὶ δὲν διαρκοῦν ἐπὶ πολὺν καιρόν.

— Ὅρμᾳ ποτὲ ἢ θάλασσα ἐπὶ τοῦ τόπου τούτου Χάρρη; Ἐπρόφορον τὰς λέξεις ταύτας χαμηλῆ τῆ φωνῆ, διότι, τῆ ἀληθείᾳ, ἠσθάνθη ἑμαυτὸν μελαγχολικόν.

— Ὅχι, ἀλλ' οἱ καρκίνοι πηγαίνουν ἐκεῖ.

— Οἱ καρκίνοι—τί λοιπὸν;

— Τί λοιπὸν; δὲν δύνασαι νὰ συμπεράνης;

— Ὅχι· ἄχ Χάρρη! δὲν εἶσαι προσεκτικὸς; τί τρομερόν! διότι ἤμυσε (ἔτσουγγράνισε) τὴν αἰώραν μὲ τοὺς δακτύλους του, καὶ ἐκίνει τὰς σιαγῶνας του μετ' ἀλλοκότου τρόπου.

— Εἶναι ἀληθές, Βροῦκ, καὶ ὁμολογῶ ὅτι δὲν ἐπεθύμουν νὰ ταφῶ ἐκεῖ.

— Ποῦ τὰ κτήνη! τί ἀχρεῖοι· λυποῦμαι νὰ συλλογίζωμαι τοῦτο.

— Μὴ συλλογίζεσαι τοῦτο· παρατήρησον ἤδη ἐμβαίνομεν τὸν Βασιλικὸν Λιμένα.

Ἀλλὰ δὲν ἠδυνάμην νὰ στρέψω τοὺς συλλογισμοὺς μου τόσον εὐκόλως, ὅσον τοὺς ὀφθαλμοὺς μου ἐκ τῶν περιφραγμάτων.

— Ἐκεῖ ἐτάφησαν οἱ συστρατιῶταί σου; ἐψιθύρισα.

— Ὅχι ἑκατοικοῦμεν ἐπὶ τοῦ λιθίνου λόφου· ἀλλὰ θὰ σοὶ εἶπω ἔτι περισσότερα περὶ τούτου, θὰ σοὶ δείξω τὰς καλλονὰς τῆς μαγικῆς ταύτης νήσου, σὲ ἀπαγορεύω ὁμῶς τοῦ νὰ ἦσαι πλέον μελαγχολικὸς, ἀγῶμεν ἐμπρὸς νὰ ἴδωμεν ἔτι καλλίτερον.

— Ἐλθέ, εἶπον τοῦ Γίβσονος, ὅστις παρετήρει ἀπαθῶς τὰς καλλονὰς τῆς φύσεως, μολοντί τὰς ἐγνώριζε καλῶς καὶ ὀλίγον ἐσυλλογίζετο περὶ τούτων· ἐλθέ εἰς τὴν πύραν μετὰ τοῦ Χάρρη ἔνθεν θὰ βλέπωμεν καλλίτερα.

Ὁ Γίβσον δὲν ἦτον εἰς ἐκ τῶν ζωηρῶν καὶ λάλων νέων, ἀλλ' ἐψιθύρισε μόνον ὅτι « ἔβλεπε καλῶς ἔνθεν ἴστατο καὶ δὲν ὑπῆρχον πολλὰ πράγματα ἀγνωστα εἰς ἐκεῖνον νὰ ἴδῃ » ἀλλὰ συγκατένευσε καὶ μᾶς ἠκολούθει μὲ βραδύ βῆμα.

(Ἔπεται συνέχεια.)

Σ. Μ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΝΗΣΤΕΥΤΩΝ.

Ἐν Λονδίῳ ὑπάρχει ἑταιρεία τις περίεργος, λεγομένη τῶν Χορτοφάγων ἢ Ὄσπριοφάγων (Vegetarian Society, Société des legumistes), συστηθεῖσα τῷ 1812 ὑπὸ τινος Ἀγγλοῦ πεπαιδευμένου, ὀνόματι I. Νεύθωνος, ὅστις πρὸ ἐνός ἔτους εἶχεν ἐκδόσει κατὰ τῆς κρεωφαγίας βιβλίον τι ἐπιγραφόμενον Ἐπ' ἀνόδοσος πρὸς τὴν φύσιν, ἢ συνηγορία ὑπὲρ τῆς φυτοφαγικῆς διαίτης (Ἀγγλιστί). Ἡ ἑταιρεία αὕτη ἔχει ὡς θεμελιώδεις κανόνας· 1, τὸ μὴ σφάζειν ζῶα. 2, τὸ μὴ τρώγειν κρέας μηδὲ τὸ ἐκ τοῦ κρέατος προερχόμενον· Συγχωροῦσι δὲ μόνον τὴν γαλατοφαγίαν τῶν νεογνῶν· 3, τὸ μὴ ἀρτύνειν τὰ φαγητὰ ἄλατι ἢ ἄλλῳ τινι καρυκεύματι· 4, ἀπηγορευμένον αὐστηρῶς τὸ χωρίζειν τὸ πίτυρον ἀπὸ τοῦ ἀ-

(1) Σημ. Παρκαλῶ τοὺς ἀναγνώστας νὰ μ' ἀκολουθήσωσι μέχρι τοῦ τέλους τῆς διεξοδικῆς ταύτης ἱστορίας τοῦ « Πλοιάρχου, » ὑποσχόμενος αὐτοῖς, ὅτι θέλουσι μεγάλως εὐχαριστηθῆ ἕνεκα τῆς τερπνῆς ὕλης, καὶ τῶν ἀξιοπεριέργων συμβεβηκότων.

Ὁ Μεταφραστής.

λεύρου· 5, τὸ ἐγκρατεῦσθαι ἀπὸ παντὸς ποτοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ τείου καὶ τοῦ καφφέ, ἐπειδὴ τὸ ἀπλοῦν ὕδωρ ὑπάρχει τὸ μόνον φυσικὸν καὶ ἀναγκαῖον τῷ ἀνθρώπῳ ποτόν· 6, τὸ γυμνάζεσθαι σωματικῶς πρὸς ἠθικὴν ὠφέλειαν, ἐπομένως καὶ τὸ λούεσθαι καὶ τὸ κολυμβᾶν ἐπὶ πάσης ἡλικίας καὶ παντὸς γένους· 7, τὸ ἐνδύεσθαι ἀπλὰ κατὰ τὰς χρεῖας τῆς φύσεως καὶ οὐχὶ κατὰ τὰς ἰδιοτροπίας τοῦ συρμού.

Τρία ἔτη μετὰ τὴν σύστασιν τῆς ἑταιρείας ταύτης οὐδεὶς τῶν ἐταίρων ἠσθένησεν ἢ ἀπέθανεν, ἀλλὰ πάντες εἶχον ὑγείαν καὶ εὐβρωσίαν ἀξιοσημείωτον. Μετὰ ἑπτὰ δ' ἔτων παρέλευσιν τὰ τέκνα τοῦ Νεύθωνος καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ Λαύβου μετὰ τῆς λοιπῆς οἰκογενείας, τὸ ὄλον ψυχαὶ 17, ποτὲ δὲν ἠσθένησαν, καὶ τοὶ νήπια πολλὰ ἐξ αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον ἓν ἐξ αὐτῶν ἀσθενῆσαν ὀλίγον, ἰάθη εὐκόλως. Κατὰ τὴν κοινὴν κρίσιν τῶν ἀνωτέρων τοῦ Λονδίνου συναναστροφῶν, τὰ παιδιά τοῦ Νεύθωνος ἐθεωροῦντο διὰ τὴν εὐμορφίαν καὶ τὴν εὐκαμψίαν ἀξία πρὸς ἀδριαντοποιίαν παραδείγματα.

Κατὰ τὸ 1817 ἡ ἑταιρεία ἔλαβε νέον ὀργανισμόν κατὰ τὰς νῦν αὐτῆς βάσεις. Ἐκτοτε οἱ ἐταῖροι, συνερχόμενοι ἐτησίως, συντρώγουσι μόνον χόρτα καὶ ὄσπρια. Κατ' ἔτος ἔτι ἐκδίδουσιν ἑκθεσιν τινὰ περὶ τῶν τῆς ἑταιρείας προόδων καὶ ἀποδεικνύουσι τὰ καλά τοῦ διαιτητικοῦ τούτου συστήματος. Τόσα χόρτα, λέγουσιν αὐτοὶ, καὶ τόσα ὄσπρια καὶ τόσα ὀπωρικά, ἐντόπια καὶ ξένα, ὅσα δύναται νὰ ἔχῃ ὁ ἀνθρώπος ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ ἀρκουσι πληρέστατα πρὸς τροφήν ὑγιεινὴν τοῦ ἀνθρώπου καὶ στολισμὸν τῶν τραπεζῶν. Πρὸς τί λοιπὸν ἢ ἄλλη τοῦ ἀνθρώπου λαιμαργία, ἢ πρὸς βλάβην καὶ ἀνησυχίαν αὐτοῦ θηρεύουσα καὶ ἀνιλεῶς καταστρέφουσα τὰ ζῶα, τὰ πτηνὰ καὶ τοὺς ἰχθύας;

Ἡ ἑταιρεία αὕτη, τῆς ὁποίας οἱ ὀπαδοὶ ἀριθμοῦνται σήμερον ὑπὲρ τοὺς τριπχιλίους, ἀναφέρει ὡς προπάτορας σεβαστοὺς ἐκ μὲν τῶν ἀρχαίων Πυθαγόραν, Πλούταρχον, Ἐπίκουρον, ἄλλους δὲ κατὰ τὸν μεσαιῶνα καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων Διναῖον, Βερναρδίνον, Φραγκλῖνον κτλ. Στηρίζει δὲ, ὡς λέγει, τὸ σύστημα ἐπὶ τῆς ἀνατομικῆς τοῦ ἀνθρώπου καταστάσεως, καθ' ἣν ὑπάρχει περιωρισμένη ἐν αὐτῷ ἐκ τῆς φύσεως ἡ φυτικὴ τροφή.

Ἐγνώρισάμεν καὶ ἡμεῖς κατὰ καιροὺς Ἑλληνας καὶ Ἑλληνίδας πολλὰ ἔτη ἀπέχοντες ὅλως τοῦ κρεωφαγεῖν καὶ ὁμῶς ὑγιαίνοντας καὶ φιλοπόνους καὶ δικαίους ἐν τῇ κοινῳίᾳ. Πολλοὶ σοφοὶ τῶν παλαιῶν Ἑλλήνων πρὸ

Χριστοῦ καὶ μετὰ Χριστὸν ἐφρόνουσαν, ὅτι ἡ κρεωφαγία, παχύνουσα τοὺς ζωϊκοὺς χυμοὺς, βαρύνει τὸν νοῦν τοῦ ἀνθρώπου, καθιστῶσα δυσκολώτερον αὐτὸν καὶ ἀνικανότερον πρὸς τὴν θεωρίαν καὶ λατρείαν τῆς θεότητος καὶ πρὸς τὰς ἄλλας τοῦ πνεύματος ἐργασίας. Γνωστὸν καὶ ὅτι πολλοὶ ἰατροὶ τοῦ ἡμετέρου κλίματος συμβουλεύουσιν ἂν οὐχὶ τὴν τελείαν ἀποχὴν, τοῦλάχιστον τὴν μετρίαν καὶ σπανίαν τοῦ κρέατος χρῆσιν κατὰ τὴν συνήθη διαίταν. Ἐννοεῖται ὁμῶς, ὅτι ἡ κρεωφαγία χρησιμεύει πολλάκις ὡς τι θρεπτικὸν μέσον, καὶ τότε ἀμαρτάνει ὁ ἀνθρώπος ἐνώπιον τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τῆς θρησκείας, ἐὰν παρακούῃ τὴν παραγγελίαν τοῦ ἱατροῦ δι' ὅποιονδῆποτε λόγον. Συμβουλευόμεν ἔτι τοὺς ὁμογενεῖς, ὅταν νηστεύωσι νὰ τρώωσιν ἀπλᾶ καὶ εὐσώμαχα, ἢ ἄπαξ ἢ δις τῆς ἡμέρας, πρῶτὴ δηλαδὴ καὶ ἐσπέρας, ἀπέχοντες ὅλως ἀπὸ τῶν μεθυστικῶν ποτῶν, διότι ἡ χρῆσις τῶν ποτῶν αὐτῶν, βλάπτουσα τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν πλέον τῆς κρεωφαγίας, θεωρεῖται εὐλόγως καὶ μεγαλύτερον ἀμάρτημα.

Ἡ ΠΡΩΤΗ ΤΟΥ ΜΑΙΟΥ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΘΡΑΚΙΚΟΝ ΒΟΣΠΟΡΟΝ.

Ἀρθροστῆς, ὦ Μάϊε, καὶ γαίρων με μὲ ρόδα
Σὺ πρῶτον εἰστὸν ἰσόπορον μοῦ εὐθυρὰς τὸν πόδα·
Ἐκεῖ ἔστους κόλιπους τῆς Ἐδέμ, εἰς τῆς τρυφῆς τὰ
(στήθη

Ὅπου ἡ φύσις τῆς Ἐδέμ τὰ κάλλιη ἐμιμήθη
Μὲ ἀγαλλόμενον ἐκεῖ δεκαετίαν πόδα

Τῆς εὐφροσύνης ἔδρεπον περιπατῶν τὰ ρόδα,
Κ' ἐπὶ δαφνῶν καὶ μύρτων

Μετὰ τῶν φίλων εὐθυρῶν περιχαρῶς ἐσκήρτων.

Δεκάκις ἐνετρέφθησα τὸν τῷ Μαίῳ μῆνα·

Δεκάκις μὲ κατέτευψε μὲ ρόδα καὶ μὲ κρίνα

Ἐκεῖ ἔστὸν Μέγαρ· Ρῦακα ἢ Πρώτη τοῦ Μαίῳ,

Κ' αἰσθάνομαι ἔτι τὴν ὀσμὴν τοῦ ρόδου καὶ τοῦ ἴου.

ὦ, πόσον κατετέρπετο ὁ νοδὸς μου καὶ τὸ πνεῦμα!

Εἰς παρακείμενον ἐκεῖ καὶ ψιθυρίζον ρέεσμα

Ἐφ' ἠδυνῶν, χλοερῶν καὶ εὐδῶν στρωμάτων

Ἐξηπλωμένος ἤκουον τοὺς ἤχους τῶν ἁσμάτων

Τῶν ἐπὶ χλόης δροσερᾶς ὡς τάπητος πρασίτου

Συνορχουμένων χορείων, καὶ γάλακτος ἢ αἴνου

Τὰς κόλικαί των πλήρεις

Συγχρονουσῶν μετὰ χαρᾶς καὶ μὲ εὐγαί θυμῆρεις.

Παρέκει ἐπὶ χλοερᾶς καὶ καταδρόσου κλίτης

Κυκλῶντ' αἱ νεαρίδες μετ' ἄκρας εὐφροσύνης.

Πεδία τὰ Ἠλύσια τῶν παλαιῶν ἐκείνων,

Τὸ ἄσμα τὸ μαγευτικὸν τῶν παλαιῶν Σειρήνων

Ἐν' ὄλως ἀνυπόστατον τῆς φαντασίας πλάσμα·

Ἐδῶ τὸ τερψικάρδιον τῶν νεαρίδων ἄσμα

Ἄκται αἱ τοῦ Βοσπόρου

Τῷ ὅντι κατατέρπουσι τὸν νοῦν τοῦ ὀδοιπόρου.

Δὲν εἶναι ταῦτα πλάσματα, δὲν εἶναι φαντασίαι,
 Ἄλλ' εἶναι πράγματα σαφῆ καὶ ἐναργεῖς οὐσίαι,
 Καρδίαν γοητεύοντα καὶ τοῦν φυγαγωγόντα,
 Κ' εἰς οὐρανίους μετάρσιον τὸ πνεῦμα ἀνυψοῦντα.
 Ἐδῶ λειψῶνες ἐναρθεῖς, ἐδῶ εὐδεις κῆποι,
 Μοῖρα δένδρα κάρπιμα· τί ἄλλο πλέον λείπει;
 Ἐδεμαῖον κῆπον
 Δὲν ὁμοιάζει; Βέβαια· ἐκείνου φέρει τύπον.

Ἦ! δέκα ἔζησα ἐτῶν ἡμέρας ἐνπροσόντων
 Ἐκεῖ εἰς τὰς μαγευτικὰς ἀκτὰς καὶ χρυσοῦνους·
 Κ' εἰς οὐρανίους ἤρετο τὸ πνεῦμά μου ἐκστάσεις·
 Πλήρ' ἀπογράφες καὶ οκληραὶ πραγμάτων ἄλλαι
 (φράσεις
 Τὸ βίωμα) ἐσταμάτησαν· τὸν ῥοῦν τῆς ἐπιχίας
 Ἐξείργης ἀναλαίττισαν ἐν μέσῳ τῆς πορείας,
 Καὶ τῆς Ἐδὲμ ἐκείνης
 Μ' ἐμάκρυναν μετὰ πολλῆς καὶ λύπης καὶ οδύνης.

Καὶ γὰρ, ὡς ὁ Πρωτόπλαστος τὸ πάλαι ἁμαρτήσας,
 Τοῦ Παραδείσ' ἀπέραντι ἐξόριστος καθίσας
 Ἐθρήνει καὶ ὠδύρετο μετὰ πολλῆς πικρίας
 Τὸ μέγεθος ἀναπολῶν τῆς πρώην εὐτυχίας,
 Τοῦ Βοσπορείου στερηθεὶς ἐκείνου Παραδείσου.
 Θρηῶ κ' ἐγὼ περιελθῶς, οδύρομαι ἐξ ἴσου,
 Καὶ πόθος τὴν καρδίαν
 Πληροῖ μου ἀπ' ἀνάμνησιν οδυνητῶν πικρίαν.

I. ΙΣΗΓΟΝΗΣ.

Η ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ.

Ἦ Παρλασὲ καὶ σὺ βουρὸν
 Τῆς φίλης μου πατρίδος
 Τὰ βότανά σας στείλτέ μου
 Σ' τὴν χώραν ὑποῦ μένω
 Καὶ γέφ' ὅσα θέλετε
 Γεμάτ' ἀπ' τὰ νερά σας·
 Κ' ἂν δὲν μπορέστε στείλτέ μου
 Τοῦλάχιστον ἐν ρεῖμα
 Γεμάτον ἀπὸ μυραδιῶν
 Τοῦ θύμου, τῆς μυριόνης
 Καὶ πάλιν πέμπω σας αὐτὰ
 Γεμάτ' ἐγγυμοσύνης.

Ἐγγεγεῆστε τὸν υἱὸν
 Ποῦ τ' ἐφρετο με γάλα
 Τῶν λαχνῶν προβάτων σας
 Τ' ἀγνοῦ σας τοῦ ἀέρος
 Ποῦ τρωγε τὴν ἐλευθερίαν
 Καὶ μετὰς τὸν του χούφταις
 Ἐτρωγε μὰ δὲν χόρταινε
 Καὶ τῶρ' ἀναστενάξει
 Καὶ λέγει ποτὶ ψαρόβαρκα.
 Πιρὸ κῆμ' ἀγριωμένο
 Εἰς πασαλὰ τὸν ἔξριψε
 βαρετὰ ἀρρώστημένο

Τὰ κόκκαλα τοῦ μείναντος
 Ἄλλ' ἢ ψυχὴ βαστῆ τα
 Βαστῆ τα σφίγγει τα καλά
 Ἄλλ' εἰδ' βαλοαμωμένα
 Ἐστὰ κρύα τὰ νεράκια σας
 Χίμαις φοραῖς βαμμένα.

Ἀξιώσατέ τα ὄρη μου
 Κατάφυτ' ἀπὸ ἀθῆ
 Νὰ σὰς βαρύνουν πάλιν
 Τὸ αἷμα βαλεῖ ποῦ ἔχουσαν
 Ἐτῆς Κόπτρον τὴν ἀγκάλην
 Ποῦ πέφτουνε τὰ πλάσματα
 Σὰν χάλια καὶ λείων
 Κ' οἱ νεκροθάπται δὲν ποροῦν
 Ἐτὰ βάθη τὰ τὰ χῶρον.

Γεμίσαν τα ῥημόκλησια
 Γεμίσαν ἐκκλησίαις
 Παππάδες ἀτελειώταις
 Ἀρίωνν λειτουργίαις.

Τὰ δάκρυα τῶν ζωταγῶν
 Χύονται σὰν τὸν Νεῖλο
 Κ' ἐκεῖ ποῦ κλαίουν οἱ πτωχοί,
 Ἐκεῖ παρηγοροῦνται
 Ὅταν θωροῦν κί ἄλλους νεκροὺς
 Νὰ φέρουν εἰς τὸ ξύλο.

II. Κ.

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΦΡΟΝΕΣ ΑΡΧΟΝΤΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΟΥΣΙ ΤΟΥΣ ΜΕΓΑΛΟΥΣ ΣΟΦΟΥΣ.

Ναπολέων ὁ πρῶτος ἠρώτησε ποτὲ διατὶ
 δὲν βλέπει τὸν Βερβολέτην, (περιώνυμον χημι-
 κόν) καὶ μαθὼν, ὅτι ὁ Βερβολέτης περιπλεχθεὶς
 εἰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐζημιώθη πολ-
 λὸν, καὶ εἶναι περίλυπος, ἔχων ἀνάγκας, προσ-
 εκάλεσεν αὐτόν. Ἄμα δὲ παρατηρήσας αὐτόν
 ἐσπέραν τινὰ κατὰ τὴν γωνίαν τῆς αἰθούσης,
 ἐν ἧ ἦσαν συνιγμένοι καὶ ἄλλοι πολλοί, πλη-
 σιάζει καὶ δεξιωθεὶς αὐτόν, εἶπε· καὶ πῶς τοῦ-
 το, Βερβολέτα; εἶσαι λοιπὸν δυστυχής; Ἄλλ'
 ἔχεις φίλους, τοὺς ὁποίους προσβάλλεις, μὴ
 ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτούς. Διόρισε ποῖαν πο-
 σότητα χρειάζεσαι διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν
 ἐπισημονικῶν ἐργασιῶν σου καὶ μὴ φρόντιζε
 περὶ ἄλλων πραγμάτων. Οὕτως οἱ μεγαλό-
 φρονες ἄρχοντες κατασκευάζουσιν ἐπιτηδεῖας,
 περιθάλλοντες τοὺς μεγάλους σοφοὺς.

γλώσσης ἢ μάθησις ἤτο δύσκολος. Συλλογι-
 ζόμενος τὴν ὑπὲρ τὰ τεσσαράκοντα ἔτη ἡλικί-
 αν τοῦ ἐρωτῶντος, καὶ πλέον (νὰ σ' ἐξομολο-
 γηθῶ τὴν ἀλήθειαν) βλέπων, ὅτι ταύτης τῆς
 διδασκαλίας τὸ βάρος ἐμελλε νὰ προστεθῆ εἰς
 τὰ λοιπὰ μου βάρη, τοῦ αὔξησα ὑπέρμετρα τὰς
 δυσκολίας. Τοῦτο τὸν ἠσύχασε πρὸς καιρόν,
 καὶ δὲν μ' ἀνάφερε τι πλέον περὶ τῆς εὐγενι-
 κῆς ἐπιθυμίας ταύτης, τὴν ὁποίαν εὐχομαι νὰ
 γεννηθῆ εἰς τὰς ψυχὰς ὄλων τῶν ἀπαιδευτῶν
 μας ἱερέων, καὶ νὰ γεννηθῆ εἰς αὐτὰς ὅσα κα-
 λὰ ἐγέννησεν εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἱεροῦ Παπᾶ
 Τρέχα.

« Ἄλλ' ὅταν μ' ἐστειλες τὴν Ἄλφα ῥαψω-
 διαν τυπωμένην, ἠθέλησα κατ' ἀρχὰς νὰ τὴν
 κρύψω, φοβούμενος μὴ τὸν κακοφανῶσιν ὅσα
 εἶπα, ἢ μᾶλλον εἶπες σὺ ἀθελήτως μου, εἰς
 τὰ Προλεγόμενα. Ματαίᾳ ἢ προφυλακῇ, καὶ
 ματαιώτερος ὁ φόβος. Ἦρπασεν ἐν ἀπὸ τὰ σώ-
 ματα τῆς Ῥαψωδίας, κ' ἔβαλε πάραυτα τοὺς
 ὀφθαλμούς εἰς τὰ Προλεγόμενα· ἐνόσω τ' ἀ-
 νεγίνωσκεν ἐκεῖνος με προσοχὴν, ἐπρόσμενα
 με ψυχὴν ἀνήσυχον ἐγὼ τῆς ἀναγνώσεως τὸ
 ἀποτέλεσμα. Ὅταν ἴδα μάλιστα τὴν ταμβακο-
 θήκην σειομένην εἰς τὰς χεῖράς του, ἐνόμισα,
 ὅτι ἀνοίγεται ὁ ἀσπὸς τοῦ Αἰόλου νὰ ἐκρυσή-
 σῃ φοβερόν ἀνεμοσρόβιλον. Δὲν ἤμπορεῖς ὁ-
 μῶς νὰ φαντασθῆς, φίλε, με πόσῃ ἐκπληξίν
 ἤκουσα ἀπὸ τὸ χρυσοῦν τοῦ στόμα, μετὰ τὴν
 ἀνάγνωσιν, τὸ ἔχε τὴν εὐχὴν μου, τέ-
 χνον! Τοῦ ἐζήτησα συγχώρησιν διὰ κἂν τὸ πε-
 ρὶ τοῦ ταμβάκου μέρος τῶν Προλεγομένων
 καὶ αὐτὸς μ' ἐξέπληξε περισσότερο μετὰ τὰ ἐ-
 ξῆς λόγια.

« Τοῦτο μόνον ἠμάρτησες, τέχνον, ὅτι δὲν
 ἀνεκάλυψες ὅλα τὰ σφάλματα, ἀλλ' ἠρέσθης
 εἰς τρεῖς ἢ τέσσαρας μωρίας μου μόνας. Ὁ-
 φίλιμον ἤτο νὰ μάθωσιν οἱ ὅμοιοί μου ἱερεῖς,
 καὶ ἐτι πλέον οἱ χειροτονοῦντες αὐτούς, ὅτι ἐ-
 ἂν εἰς τοὺς κοσμικοὺς ἦναι ἐλάττωμα ἢ ἀπαι-
 δευσία, εἰς τοὺς ἱερωμένους γίνεται καταιοχύ-
 νη ἀσυγχώρητος. Εἶναι τι ἄλλο αἰσχροτέρων
 παρὰ νὰ ἐπαγγελώμεθα ὁδηγοὶ τυφλῶν, ὅ-
 ταν αὐτοὶ δὲν ἔχωμεν ὄρασιν, διδάσκαλοι τῶν
 ἀμαθῶν, ὅταν αὐτοὶ δὲν ἐδιδάχθημεν κἂν ὅσον
 νὰ καταλαμβάνωμεν τὰ ἱερά τῆς θρησκείας
 βιβλία, καὶ νὰ διακρίνωμεν τὰ βαρύτερα τοῦ
 ἐπαγγέλματος ἡμῶν χρέη; Ἄλλ' ὁ ταλαίπω-
 ρος ἐγὼ τί πλέον ἔχω τώρα νὰ κάμω; Νὰ κα-
 ἰαρῶμαι τὴν ἡμέραν, ὅταν ἀσυλλλόγιστα ἐφορ-
 πίσθην τόσον ἀνάμωσον εἰς τὴν δυνάμιν μου
 βάρος, ἢ τὸν ἀσυλλλογιστότερόν μου χειροτονη-
 τήν, ὅστις οὔτε τὸ φορτίον, οὔτε τὸν φορτιζό-

μενον ἤτο καλὸς νὰ διακρίνη; Εἶπέ με τί πλέ-
 ον ἔχω νὰ κάμω;

« Ἐπεθύμησα, φίλε, νὰ σ' ἔχω παρόντα, ὅ-
 ταν ἐπρόφερε τὸ τελευταῖον τοῦτο, Εἶπέ με
 τί πλέον ἔχω νὰ κάμω; Σὲ εἶπα τὸ μικρὸν
 ἀνάστημα τοῦ σώματός του· σὲ λέγω τώρα,
 ὅτι εἶναι καὶ μελαγχρινὸς τὴν ὄψιν, κ' ἔχει τὰ
 κινήματα τοῦ λοιποῦ σώματος, πλὴν τῶν πο-
 δῶν (διὰ τοὺς ὁποίους ὠνομάσθη καὶ Παπᾶ
 Τρέχας), ἡσυχὰ καὶ εὐτακτὰ. Ὅλα ταῦτα ἡλ-
 λωιώθησαν τὴν ὥραν ἐκείνην· ὕψωσε, στηριζό-
 μενος εἰς ἄκρους τοὺς πόδας, τὸ σῶμα, ἐκίνει
 με παραγμὸν πολὺν τὰς χεῖρας· καὶ ὁ παραγ-
 μὸς ἔκαμε τὸ χρῶμα τοῦ προσώπου του μαυ-
 ροκόκκινον· εἰς βραχυλογίαν, ὠμοιάζεν ἀνθρω-
 πὸν ἀπὴλπισμένον, ἔτοιμον νὰ πράξῃ κἂν ἐν
 ἄτοπον.

« Εἶπέ με τί πλέον ἔχω νὰ κάμω; Νὰ ξε-
 παπαδῶ θῶ εἶναι τῶν ἀδυνάτων. Ἄλ-
 λην θεραπείαν τῆς δυσυχίας μου δὲν εὐρίσκω,
 παρὰ νὰ διδάχθῶ τὴν Ἑλληνικὴν γλώσσαν·
 καὶ διδάσκαλός μου, τέχνον, μέλλεις νὰ γένῃς
 σὺ ». Μετὰ χαρᾶς, τὸν ἀπεκρίθη, διὰ νὰ
 τὸν γαληνίσω· καὶ πάραυτα καὶ τὸ σῶμά του
 ἐγεινέ μικρόν, ὡς ἤτο πρότερον, καὶ ἡ ὄψις ἀ-
 νέλαβε τὸ φυσικόν της χρῶμα, καὶ λησιμονή-
 σας, ὅτι εὐρίσκετο εἰς στενὸν κοιτῶνα, ὠρμη-
 σε νὰ τρέχῃ χωρὶς φόβον νὰ κτυπήσῃ τὴν κε-
 φαλήν εἰς τοὺς τοίχους. Τὸν ἠρώτησα πότε ἐ-
 πεθύμει ν' ἀρχίσω τὴν παράδοσιν.

« Ἄν ἤτο δυνατόν (μ' ἀπεκρίθη,) παρευθῆς.
 ἀλλὰ δὲν ὑποφέρω διὰ πρῶτον τῆς διδασκα-
 λίας σου μισθὸν νὰ βλάψω τὴν ὁποίαν μόλις
 ἀναλαμβάνεις ὑγείαν. Ἄς προσμείνωμεν νὰ
 δυναμωθῆς καλά, καὶ τότε βάλλομεν ἀρχὴν
 τοῦ μεγάλου δι' ἐμέ, καὶ μεγαλητέρου ἴσως
 διὰ σὲ κόπου τούτου. Κ' ἐπειδὴ ὁμολογεῖς, ὅ-
 τι ὠφελήθη ἡ ὑγεία σου ἀπὸ τὰς συμβουλὰς
 μου, ἀκουσε καὶ ταύτην μου τὴν συμβουλήν.
 Ἐνωρίζεις τὴν συνήθειαν νὰ περιέρχωμαι, τὴν
 παροῦσαν ὥραν τοῦ φθινοπώρου, τὰ χωρία τῆς
 νήσου καὶ νὰ ἐπισκέπτωμαι τοὺς ἐκεῖ ἐφημε-
 ρεύοντας ἱερέας φίλους μου. Ἄν με συνοδεύ-
 σης, καὶ τὴν ὑγείαν σου θέλεις στερεώσῃς,
 καὶ πολλὰ πράγματα μάθειν, τὰ ὁποῖα ἴσως
 ποτὲ δὲν ἐσυλλογίσθης. Ἐκεῖ θέλεις γνωρίσῃς
 ἐφημερίους πολλοὺς ιδιώτας, ὡς ἐμέ, καὶ τινὰς
 ὀλίγους στολισμένους με παιδείαν, καὶ παρα-
 τηρήσῃς ἀπὸ ταύτην τὴν διαφορὰν τῶν ποι-
 μένων, πόσον διαφέρουσιν οἱ ποιμαίνόμενοι ».

« Ἐσυνώδευσα λοιπὸν, φίλε, τὸν σεβάσμι-
 ον τῆς Βολισσοῦ ποιμένα τρεῖς ὄλους μῆνας
 εἰς τὴν περιήγησιν ταύτην· καὶ τὴν μὲν ὑγείαν
 μου ἀληθῶς ἐπροφῆτευσεν, ὅτι μέλλει νὰ στε-

ρεώθη· περί δὲ παρατηρήσεων, πλείοτερα ἔμαθ' ἀπ' αὐτόν, παρά ὅσα ἠμποροῦν αὐτός νὰ ἐξετάσω μεταξὺ χωρικῶν ἀγνώστων εἰς ἐμέ. Ἡ κρίσις τοῦ Παπᾶ Τρέχα (πρᾶγμα σπανιώτατον εἰς τοὺς ἀπαιδεύτους) μ' ἐφάνη πολλάκις ἀρθή· καὶ εἰς ἄλλα ν' ἀγαφῆρω ταύτην τὴν ὀρθότητα δὲν ἔχω, παρά εἰς τὴν φυσικὰ ἀθόλωτον ἀπὸ πάθη ψυχὴν του. Ἀναβάλλω νὰ σὲ διηγῆθῶ ἄλλην φορὰν ὅσα μᾶς ἐσυνέβησαν εἰς τὰ ταξείδιον, τὰ πολλά ἀσειᾶ, ὀλίγα δὲ καὶ τῆς φορτικῆς κωμωδίας ἀξία. Ὅτι μάλιστα μοῦ ἐκίνησε τὴν ψυχὴν, ἦτο νὰ βλέπω, πῶς ἐπροσφέρετο ὁ μέλλον μαθητὴς μου πρὸς τοὺς ἱερέας καὶ πρὸς τοὺς χωρικούς· με πόσῃ ἐκείνοι φιλοφροσύνῃ ἐδέχοντο καὶ αὐτόν, ὡς φίλον πρὸ πολλοῦ γνωστόν, καὶ ἐμὲ τὸν ὁποῖον ἐπαρρησίαζεν εἰς αὐτούς, ὡς μέλλοντα διδάσκαλόν του. Ὅσακις τὸν ἠρωτοῦσαν περὶ τῆς υγείας του, ἀπεκρίνετο με Λακωνικὴν βραχυλογίαν· ἀλλ' ἐάν τις τὸν ἠρώτα περὶ τῆς κυρᾶς Παπαδίας, ἢ τῶν τέκνων του, ὁ φιλόστοργος ἀνὴρ καὶ πατὴρ ἔλεγε τὰ ὅσα οὐτ' ἐζήτει, οὐτ' ἐπρόσμενε νὰ μάθῃ κανεὶς ἀπὸ αὐτόν.

Μετὰ τὴν ἐπιστροφήν μας εἰς Βολισσόν, ἀφ' οὗ μ' ἐσυγχώρησε ν' ἀναπαυθῶ ὀλίγας ἡμέρας, «μὴ φαντασθῆς (μὲ λέγει), ὅτι ἐλησμόνησα τὴν ὑπόσχεσίν σου· τῶν προγόνων μας τὴν γλῶσσαν πρέπει νὰ με διδάξῃς, ἢ παύω νὰ ἱερούργω. Συγχωρημένον μ' ἦτο νὰ παίζω τολμηρῶς με πράγματα σπουδαῖα, ἐνώσω δὲν εἶχα πραγμάτων διάκρισιν· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐκατάλαβα δυνατόν νὰ τὰ διακρίνω, δίκαιον εἶναι νὰ ἰατρεύσω καὶ ἐγὼ τὴν ψυχὴν μου, ὡς ἀνέλαβες σὺ τοῦ σώματός σου τὴν υγείαν.

« Ἐρχισα λοιπὸν νὰ παραδίδω εἰς αὐτόν τὴν γλῶσσαν, με πολλὴν ὁμως προσοχὴν νὰ γλυκαίνω τὴν ἀηδίαν κόπων ἀλλοτρίων τῆς ἡλικίας του· ἀλλ' ἠπατήθην καὶ εἰς τοῦτο. Μετ' ὀλίγους μῆνας μελέτης, ἀηδίαζεν αὐτός ἐγρήγορα, ὄχι τοὺς κόπους, ἀλλὰ τὰ παρόντα μαθηματά, ζητῶν καθ' ἡμέραν δυσκολώτερα. Εἰς πολλοὺς Αἰσωπικούς μύθους ἐδύσαρσετεῖτο, ὡς ἀνοήτους· ἐδιέλεξεν ἀπ' αὐτοὺς ὅσον εἴκοσι, τοὺς ἔγραψεν εἰς τὴν κοινὴν γλῶσσαν, ἀλλάξας καὶ τὰ ἐπιμύθια, καὶ τοὺς ἔδωκεν εἰς τῶν κοινῶν γραμμάτων τὸν διδάσκαλον νὰ τοὺς παραδίδῃ εἰς τὰ παιδάρια.

« Τόση προθυμία τοῦ καλοῦ ἱερέως καταλαμβάνεις, φίλε, ὅτι ἐπρεπε, καὶ ἀν' ἡμῶν πέτρινος νὰ με κάμη προθυμότερον. Ὅθεν ἀφῆκα πολὺν καιρὸν καὶ τὸν Ὀμηρον, καὶ ὅλας μου τὰς λοιπὰς ἀσχολίας, καὶ ἐδόθην ὅλως διόλου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ παραδόξου τού-

του μαθητοῦ. Παράδοξον τὸν λέγω, καὶ διὰ τὴν ταχύτητα τῆς μαθήσεως, κ' ἐτι πλεον τὸν τρόπον, πῶς μεταχειρίζεται ὅσα μανθάνει εἰς ὠφέλειαν ἑαυτοῦ καὶ τοῦ μικροῦ του ποιμνίου. Ἡ φυσικὴ του ἀπλότης ἔγειν ὄλη φρόνησις καὶ κρίσις, καὶ ἡ γελοιώδης ἰδιοτροπία, λείψανον παλαιωμένης ἔξεως, ἐσυγκεράσθη με Ἀττικὸν ἄλας.

« Κατ' ἀρχὰς τὸν ἐθλίβεν ἡ χρονολογία, ὡσεὶ νὰ συγχέῃ πολλάκις χρόνους, τόπους, ἔθνη, ἔθνη καὶ θρησκείας διαφόρων ἐθνῶν. Παραδείγματός χάριν, ἠγανακτοῦσε πολὺ, ὅτι ὁ μέγας Κωνσταντῖνος δὲν ἐκρέμασε τὸν Ἄνυτον καὶ τὸν Μέλιτον, τοὺς αἰτίους τοῦ θανάτου τοῦ Σωκράτους· ὅταν ἔμαθεν ἀπ' ἐμέ, ὅτι μεταξὺ Σωκράτους καὶ Κωνσταντίνου ἔμεσολάβησαν ἔτη ὑπὲρ τὰ ἑπτακόσια, ἐσρέψε τὴν ἀγανάκτησιν ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνον εἰς ἑαυτὸν καὶ ἔπαυσε πολλὰς ἡμέρας νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ μάθημα. Ἐρωτώμενος ἔπειτα ταύτης τῆς διακοπῆς τὴν αἰτίαν, Ἐσπούδαζα (μ' ἀπεκρίθη) τὴν χρονολογίαν, διὰ νὰ μὴ σὲ δίδω πλέον ἀφορμὴν νὰ με γελάς.

« Ἀφοῦ ἀνεγνώσαμεν ἐντάμα τὰ ἀπομνημονεύματα τοῦ Ξενοφῶντος, καὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ θανάτου τοῦ Σωκράτους, τὸν ἐπαρακίνησα ν' ἀναγνώσῃ καὶ ὅσα γράφει περὶ τοῦ αὐτοῦ Σωκράτους ὁ Πλάτων, με σκοπὸν νὰ μάθω πῶς ἔκρινε τοὺς δύο τούτους συγγραφεῖς. Ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Πλάτωνος (μὲ εἶπε) συμπεραίνω, ὅτι ἦτο μαθητὴς τοῦ Σωκράτους· ὁ Ξενοφῶν μὲ πληροφορορεῖ ὅτι ἦτο καὶ φίλος καὶ μαθητὴς του.

« Ἡ περιεργία ν' ἀκούω τις περὶ συγγραφῶν κρίσεις του, αἱ ὁποῖαι ὀλιγάκις σφάλλουσι, μ' ἔκαμε νὰ τὸν δώσω τὰς διατριβὰς τοῦ Ἐπικτήτου· τὸν ἠρώτησα μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν, ἀν τὸν ἄρεσαν, ὡς αἱ συνομιλίας τοῦ Σωκράτους. « Ἐξεύρεις (μ' ἀπεκρίθη), πόσον ἀγαπῶ τὴν Παπαδίαν μου διὰ τὸν φυσικὸν νόμον, διὰ τὴν παραγγελίαν τῆς θρησκείας, ἔπειτα καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς αὐτῆς, καὶ τελευταῖον διὰ τὸ παράδειγμα τοῦ καλοῦ Σωκράτους, ὅστις ἠγάπα τὴν γυναῖκά του· καὶ ποῖαν γυναῖκα ὦ Θεέ μου! ἀναξίαν νὰ σφογγίζῃ τὰ ὑποδήματα τῆς Παπαδίας μου. Ἀκολούθημα λοιπὸν τῆς πρὸς αὐτὴν ἀγάπης μου εἶναι νὰ συγκαίρω τὰς χαρὰς, νὰ συλλυποῦμαι τὰς λύπας, νὰ συμπονώ τοὺς πόνους, καὶ νὰ ἀγρυπνώ εἰς τὴν φυλακὴν καὶ σωτηρίαν τῆς μητρὸς τῶν τέκνων μου· ἀλλὰ, κατὰ τὸν Ἐπικτήτον, εἶναι φιλοσοφικὴ ψυχῆς διάθεσις, ὅταν αὐτὴ λυπῆται, ἐγὼ νὰ μὴ ταρατσωμαί, ὅταν πονῇ ν' ἀκούω τοὺς στε-

ναγμούς τῆς, ὡς ἀνδρίας λίθινος καὶ ἂν ὁ θάνατος μοῦ τὴν ἀρπάσῃ, ν' ἀρκεσθῶ εἰς ξηρὸν ἐπιτάφιον ὄρητον τοῦτον. Τῶν γινωσμένων ἐστὶ. Τοιαύτην φιλοσοφίαν φρονιμώτερον ἢ θελ' εἶσθαι νὰ τὴν ἀφήσωμεν εἰς τοὺς Ἀγγέλους· ἀν αἱ Ἀγγελοὶ εἶχον γυναῖκας καὶ τέκνα, καὶ ν' ἀκολουθῶμεν τὴν φιλοσοφίαν τοῦ ὀρθοῦ λόγου, καὶ τῆς ἱερέως ἡμῶν θρησκείας, λαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαίωντων. » Ἀποβάλλεις λοιπὸν τὸν Ἐπικτήτον παντάπασι; τὸν εἶπα. « Ἀπαγε! ἀπεκρίθη ἀποβάλλω μόνον τὴν ἀπαθίαν τῶν Στωϊκῶν, ὡς ἀδύνατον εἰς ἀνθρωπίνην φύσιν. Ἐπαινῶ ἐξ ἐναντίας καὶ συμβουλεύω τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ἐπικτήτου, διότι περιέχει πολλὰ παραγγέλματα τῆς Ἠθικῆς, ἂν ὄχι καλῆτερα τῶν παραγγελημάτων τοῦ Σωκράτους, ἐκφρασμένα ὁμως εἰς τρόπον διάφορον· καὶ ἡ διαφορὰ συνεργεῖ πολὺ εἰς ὠφέλειαν τοῦ ἀναγνώστου. Ἡ ψυχὴ μας φυσικὰ εἶναι τοιαύτη, ὁποῖα νὰ μὴ πείθεται ἐξίσου, μήτ' εἰς τοὺς αὐτοὺς λόγους, μήτε κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν. Ὅ, τι χθὲς ἀνέγνωσέ τις ἀπροσέκτως, ἡ σημερινὴ ἀνάγνωσις τοῦ τὸ δείχνει ἀξιώτερον προσοχῆς· καὶ εἰς ὅ, τι μόλις τὸν ἐκίνησεν ὁ Σωκράτης, τοῦτο ἐκφρασμένον ἀπὸ τὸν Ἐπικτήτον τοῦ σείει σφοδρότερα τὴν ψυχὴν. Ἀνέγνωσα, καὶ εἶναι χρεῖα ν' ἀναγνώσω, πολλὰ κατὰ δεισιδαιμονίων· ἀλλὰ δὲν μ' ἔκαμε νὰ τὰς φρίξω τόσον κανεὶς ἄλλος, ὅσον ὁ Παῦλος, ὀνομάζων αὐτὰς Διδασκαλίας δαιμονίων. »

Μοῦ ἐζήτησε ν' ἀναγνώσῃ καὶ τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας· καὶ τὸν ἐδάνασα ὅσους εἶχεν ἢ μικρά μου βιβλιοθήκη. Τοὺς ἐδιέβασε μ' εὐχαρίστησιν ὅλους· ἀλλὰ μ' ἐπαρακάλεσε νὰ τοῦ ἀφήσω πρὸς ὀλίγον ἀκόμη τὸν Χρυσόστομον. Τὸν ἄρεσε τόσον ὁ Πατὴρ οὗτος τῆς Ἐκκλησίας, ὡσεὶ σπουδάζει νὰ τὸν μιμηται, εἰς τὰς ὁποίας κάμνει ὀμιλίαν πρὸς τοὺς Βολισσινούς. Περὶ τῶν ὀμιλιῶν, ἡ διδάχων του, θέλω σὲ λαλήσειν μετὰ ταῦτα· ἀρκεῖ τὸ παρὸν νὰ σὲ βεβαιώσω, ὅτι ὅλαι σκοπὸν καθ' αὐτὸ ἔχουν τὴν παιδείαν τοῦ γένους, καὶ τὴν ἐκ τῆς παιδείας ἐλπιζομένην ἀναγέννησιν. Μάθε τώρα καὶ περὶ τῶν παιητῶν. Εἰς τὸν καιρὸν τῆς ἀμαθίας του, κινούμενος ἀφ' ὅσα ἔλεγα περὶ πατρίδος Ὀμήρου ἔμπηξεν εἰς τὴν κεφαλὴν του τόσον βαθεῖα τὴν ὑπόληψιν, ὅτι ὁ Ὀμηρος ἦτο Βολισσινός, ὡσεὶ καὶ αὐτὴν τὴν παπαδίαν του ἠθέλ' ὀργισθῆν, ἀν ὁ νοῦς τῆς Παπαδίας ἐφθάνε νὰ φιλονεικῇ περὶ τειούτων ζητημάτων. Τώρα ὁμως, ἐάν τις τολμήσῃ νὰ τὸν ἐναντιωθῇ, λυπεῖται, ἀγανακτεῖ, διακόπτει με ἀπασροφῆν τὴν συνομιλίαν· ἀλλὰ μένει ἀμε-

τάθετος εἰς τὴν γνώμην, ὅτι ὁ Ὀμηρος εἶναι Βολισσινός. Ἄν ἀναγινώσκοντα τὸν Ὀμηρον, τὸν ἐρωτήσῃς τί ἀναγινώσκει τὸν Βολισσινόν μου, ἀποκρίνεται· καὶ ὅστις τὸν ἀκούει προφέροντα τὸ ἐθνικὸν τοῦτο ὄνομα πρέπει νὰ νοῆ τὸν Ὀμηρον, ὡς νοοῦμεν τὸν Ἀριστοτέλην, ἀκούοντες τὸ, Σταγειρίτης. Τὸ νοσιμώτερον εἶναι, ὅτι προσπαθεῖ νὰ κάμη καὶ τὸν ἐξηγητὴν τοῦ Ποιητοῦ Εὐστάθιον Βολισσινόν· με ποίας ἀποδείξεις ἀπορῶ· τοῦτο μόνον ἐξεύρω, ὅτι ἀσχολεῖται εἰς σύνταξιν διατριβῆς περὶ τούτων, με σκοπὸν νὰ τὴν στείλῃ εἰς τῶν Ἡρισίων τὸ Πανεπιστήμιον.

Κρίνε, ὅπως θέλῃς, ταύτας τὰς ἰδιοτροπίας, λείψανα ὡς εἶπα, τῆς παλαιᾶς διαγωγῆς τοῦ Παπᾶ Τρέχα, ἀσυμβίβαστα με τὴν πολλῶν ἄλλων πραγμάτων κρίσιν, καὶ τὴν παρούσαν αὐτοῦ παιδείαν· τοῦτον ὁμως πρᾶσσε μὴ κατακρίνης, διότι μόνος ὁ θερμὸς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ζῆλος, τὸν ἐξώθει κάποτε εἰς τὰ παράξενα. Ἐπειτα ἂν ἡ παράβασις τοῦ Μηδὲν ἄγαν, γίνεται εἰς ἄλλους πολλῶν ἀτοπημάτων αἰτία, εἰς τοῦτον (δὲν ἐξεύρω πῶς νὰ ἐξηγήσω) καὶ αὐταὶ αἱ ὑπερβολαί, ἀφοῦ τὸν κυματήσωσι σφοδρά, τὸν καταφέρουν εἰς σωτήριον λιμένα. Παραδείγματός χάριν, ἡ ὑπόληψις ἢ μᾶλλον πρόληψις, περὶ τῆς πατρίδος τοῦ Ὀμήρου, ἐγένεν αἰτία νὰ ἐκσηθίσῃ ὄλην τὴν Ἰλιάδα καὶ τὴν Ὀδύσειαν, νὰ ἀπανθίσῃ ἐξ αὐτῶν καὶ νὰ γράψῃ χωριστὰ ὅλα τὰ γνωμικὰ τοῦ Ποιητοῦ, διὰ νὰ μεταχειρίζεται προχείρως, ὄχι ὡς οἱ σχολαστικοί, οἱ ὁποῖοι οὔτε καιρὸν, οὔτε τόπον γνωρίζουσι τῆς χρήσεως τῶν καλῶν μαθημάτων, ἀλλ' ὅπου συμπέσῃ χρεῖα νὰ διαγείρῃ εἰς ἑαυτὸν ἢ εἰς ἄλλους Ἑλληνικὰ φρονήματα. Ἀρκεῖ ν' ἀναγνώσῃ τις τὸ Ἀπανθισμὰ του, διὰ νὰ συμπεράνη ὁποῖος εἶναι ὁ Ἀπανθιστής. Δύο μάλιστα ἀπὸ τὰ πολλὰ τοῦ Ὀμήρου μεταχειρίζεται συχνά, διότι συχνά, κατὰ δυσυχίαν, εὐρίσκει νὰ τὰ προσαρμώσῃ. Τὸ πρῶτον εἶναι

Ἐχθρὸς γὰρ μοι κείνος ὁμοῦς Ἀίδαο πόλησιν,

Ὅς χ' ἕτερον μὲν κεύθη ἐνὶ φρεσίν, ἄλλο δὲ εἶπη.

Ὅσακις προφέρει τοὺς στίχους τούτους, μεταβάλλει τὴν ὄψιν εἰς τὸ ῥοδοκόκκινον, ὑψώνει τὸ ἀνάστημα τοῦ σώματος, καὶ εὐγενίζει ὅλα του τὰ κινήματα. Τὸ δεύτερον εἶναι

Ἦμισυ γὰρ τ' ἀρετῆς ὁποῖνται εὐρύοπα Ζεὺς

Ἄνερος, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἦμαρ ἔλθῃν.

Ἐδῶ, φίλε μου, ἡ σκηνὴ μεταμορφώνεται εἰς τὸ ἐναντίον· συσέλλει τὸ μικρὸν αὐτοῦ σῶμα ὁ βραβυδός, σκύπτει εἰς τὸ ἔδαφος τὴν κεφαλὴν, καὶ με δακρυμένους ὀφθαλμούς, καὶ φω-

νήν λυποθυμούντος ανθρώπου, προσφέρει τὸ ἀξιοθρήνητον καὶ ἀληθέστατον.

Ἦμισυ γὰρ τ' ἀρετῆς ὁποκύνεται εὐρύοπα Ζεὺς
Ἄνερως, εὐτ' ἂν μιν κατὰ δούλιον ἤμαρ ἔλθῃν.

Μετὰ τὸν Ὅμηρον ἀγαπᾷ πολὺ τὸν Εὐριπίδην, διὰ τὰ ποικίλα γλυκύτατά του ἠθικά, καὶ μάλιστα ἀφοῦ ἔμαθ' ἀπὸ τὸ Αἰλιανόν, ὅτι εἰς τοῦ Εὐριπίδου τὰς τραγωδίας εὐύχναζεν ὁ Σωκράτης.

Ὅταν ἀνέγνωτα τὸ Πατριαρχικὸν γράμμα περὶ τῆς νέας μαθήσεως τῆς Μουσικῆς, εὐλόγησε καὶ τὸν Πατριάρχην καὶ τὴν Σύνοδον, ὅτι ἐφρόντισαν μέρος τῆς παιδείας τόσον ἀξιόλογον, ὅσον συμβάλλει πολὺ εἰς τὴν ἡμέρωσιν τῶν ψυχῶν· κ' ἐπαρεκάλεσ' ἕνα ἀπὸ τοῦς σοφωτέρους φάλτας τῆς πόλεως, νὰ τοῦ βάλῃ τὰ σημεῖα τῆς Μουσικῆς εἰς τὸν ἀμίμητον καὶ διὰ τὴν γλυκύτητα, καὶ διὰ τὸν εἰς τοὺς νέους ἀποβλέποντα ἠθικὸν σκοπὸν, ὕμνον εἰς τὴν Ἄρτεμιν τοῦ Εὐριπίδου. Τὸν ἠρώτησα, τί τὸν ἐχρησίμευεν ὁ ὕμνος οὗτος;—Νὰ τὸν ψάλλω εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μετὰ τὴν διδαχὴν ὅσάκις διδάσκω περὶ σωφροσύνης.—Διὰ τὸν Θεόν! τί λέγεις; Ἄρτεμιδος ὕμνον εἰς τὴν Ἐκκλησίαν μας! Μὴ με νομίσης εἰδωλολάτριν; Διὰ νὰ ὠφεληθῶμεν ἐντελῶς ἀπὸ τῶν προγόνων μας τὴν σοφίαν, πρέπει νὰ μάθωμεν καὶ ἀπ' αὐτὰς τῶν πλάνας ν' ἀπανθίζωμεν τὸ χρῆσιμον. Δυνατὸν εἶναι πολλὰς ἐξ αὐτῶν μὲ μικρὰν παραλλαγὴν νὰ τὰς χριστιανίσωμεν. Τοῦτον παραδείγματος χάριν, τοῦ Εὐριπίδου τὸν ὕμνον, ὅστις σὲ ἐφόβισε τόσον, μίαν μόνην λέξιν ἀλλάξας, Τὸ Δέσποινα εἰς τὸ Δέσποτα, τὸν ἐμετάβαλα ἀπὸ ὕμνον τῆς Ἄρτεμιδος εἰς ὕμνον Χριστοῦ. Ἄκουσέ τον, Καὶ ἄρχισε νὰ ψάλλῃ.

Σοὶ τὸν δε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
Λειμῶνος, ὃ Δέσποτα, κοσμήσας φέρω,
Ἐνθ' οὕτε ποιμὴν κ.τ.λ.

μὲ τὴν γλυκύτητα καὶ κατάνυξιν, ὡς μ' ἐφάνη νέον ἀκουσμα ὁ ὕμνος, μ' ὅλον ὅτι εἶχα τὸν ἀναγνώσειν καὶ τὸν θαυμάσειν μυριάκις. Ὅσοι (μὲ λέγει) ἀποσρέφονται τὴν ἡδονὴν τῆς Μουσικῆς, μάλισ' ὅταν ἦναι συνωδευμένη μὲ τοιούτους λόγους, ὅποιοι καὶ καθ' αὐτοὺς εἶναι μουσικοί, ἔχουσι φυσικὰ ψυχὴν ἀγρίαν οὐδὲ μὲ φαίνεται πλέον παράδοξος ἢ παρατήρησις τοῦ Πολυβίου—Εἶπέ με, ποία; Δέσποτά μου· διότι δὲν τὴν ἐνθυμοῦμαι τὴν ὥραν ταύτην. Ὅτι μόνοι μετὰ τῶν Ἀρχάδων οἱ Κυναιθεῖς ἔγειναν ληστρικοὶ καὶ φονικοὶ ἄνθρωποι, διότι ἡμέλησαν τὴν παιδείαν, καὶ ἐξαιρέτως τὴν Μουσικὴν, εἰς τὴν ὁποίαν αἱ λοιπαὶ Ἀρχαδικαὶ πόλεις ἐκαταγίνοντο μ' ἄκραν ἐπιμέλειαν.

Ἄφοῦ οἱ πολῖται τῆς Χίου ἤρχισαν νὰ συναθροίζωσι βιβλία εἰς συγκρότησιν δημοσίου Βιβλιοθήκης, ὅσάκις μάθη κατεῦδωσαν νέων βιβλίων, ἀφίνει τὸς ἱερατικὰς ἀσχολίας εἰς γείτονά του Ἱερέα, καὶ τὰς κοσμικὰς εἰς τὴν Παπαδίαν του, καὶ καταβαίνει δρομαίος εἰς τὴν πόλιν. Μὴν ἀκούμενος νὰ θεωρήσῃ τὰ βιβλία εἰς τὰς θήκας τῶν ἀποθεμῆνα, προπαρσέκει τὴν μετακομιδὴν αὐτῶν ἀπὸ τὸ πλοῖον, καὶ τὰ συνοδεύει ἕως εἰς τὴν Βιβλιοθήκην διὰ νὰ γένη τῆς ἀνάξεως αὐτῶν καὶ ἐξετάσεως αὐτόπτης. Οἱ πολῖται τὸν ἐδέχοντο καὶ πρότερον μετὰ χαρᾶς, διὰ τὰς ἀσειότητάς του· ἀλλὰ τώρα καὶ διὰ τὰς ὁποίας δίδει εἰς αὐτοὺς συμβουλὰς. Ἴβαν, συμβουλευόμενοι περὶ παιδείας, ἀμφιβάλλωσιν εἰς τίποτε, Ἄς ἐβρωτήσωμεν (λέγουσι) καὶ τὸν Παπᾶ Τρέχαν.

Καταρχὰς τῆς συναθροίσεως τῶν βιβλίων, μίαν τῶν ἡμερῶν εὐρισκόμενος εἰς τὴν βιβλιοθήκην, ἠρώτησεν ἐν' ἀπὸ τοὺς φιλογέλωντας ἐκεῖ παρόντας νέους, ἂν οἱ ἐπιστάται δανείζωσιν ἔξω βιβλία. Ναί (τὸν εἶπε), Δέσποτά μου ἢ αἰδεσιμότης σου μάλισα ἢμπορεῖς νὰ ζητήσης χωρὶς αὐτολήν ἄ,τι ἀγαπᾷς. Ἐζήτησε λοιπὸν τὸν Μάρκον Αὐρήλιον· καὶ οἱ ἐπιστάται τὸν ἀπεκρίθησαν, ὅτι ὄχι εἰς τῶν χωρίων τοὺς κατοικοῦς, ἀλλ' οὐδ' εἰς αὐτοὺς τοὺς πολίτας συγχωρημένον ἦτο νὰ δανείζωνται βιβλία. Παρώργισε πολὺ ἢ ἀπροσδόκητος ἀπόκρισις τὸν φυσικὰ πρᾶον Ἱερέα· ἀλλ' ἀφοῦ ἔμαθεν, ὅτι εἶναι νόμος νὰ μὴν ἐκβαίνωσι τὴν θύραν τῆς Βιβλιοθήκης τὰ βιβλία· καὶ νόμος τόσον αὐστηρός, ὥστε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀρχιερεὺς, διὰ νὰ δίδῃ εἰς τοὺς ἄλλους παραδείγμα τῆς φυλακῆς του, ἔρχεται εἰς αὐτὴν τὴν Βιβλιοθήκην, ὅσάκις ἔχει χρεῖαν βιβλίου, ἀφοῦ, λέγω, ἔμαθε καὶ τὸν νόμον καὶ τὸ τέλος τοῦ νόμου, ἐπαίνεσε πολὺ τὴν πρόνοιαν τῶν πολιτῶν ἐπειτα στρέφων πρὸς τὸν αἴτιον τοῦ σφάλματός του, Σ' εὐχαριστῶ (τὸν εἶπεν), ὅτι μ' ἔδωκες ἀφορμὴν νὰ μάθω τὸν νέον τοῦτον νόμον, ὃχι ὀλιγώτερον φρόνιμον παρὰ τοὺς ἄλλους τῶν συμπατριωτῶν μας νόμους. Οὕτω θεραπεύουσι τὰς δυστυχίας τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους ὅσοι φιλοτιμοῦνται νὰ ὀνομάζωνται τῶν Ἑλλήνων ἀπόγονοι, ὃχι μόνον συναθροίζοντες ἱατρικὰ τῶν πληγῶν μας, ἀλλὰ καὶ φιλάσσοντες ἀγρῶπνως αὐτά, διὰ τὸν φόβον μὴν ἀνσίξῃ

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ.

Ἐν Σαφῶνῃ παρὰ τοῖς Συντάκταις, καὶ παρὰ τῷ Βι-
 βλιοπώλῃ Κυρίῳ Ι. Μάγνητι.
 Ἐν Κωνσταντινουπόλει, παρὰ τοῖς Βιβλιοπώλαις Κ.
 Σ. Ἀνδρέαδῃ, καὶ Ν. Δεπάστῃ.
 Ἐν Ἀθήναις, παρὰ τῷ βιβλιοπώλῃ Κ. Ἐμμ. Γεωργίου.
 Ἐν Φιλιππουπόλει, παρὰ τῷ Βιβλ. Κ. Δ. Ἀγγελίδῃ.
 Ἐν Ἀδριανουπόλει, παρὰ τῷ Κυρ. Ἀιδεῖνογλου.
 Ἐν Κυδωνίαις, παρὰ τῷ Κυρ. Κ. Πανταζοπούλῳ.
 Ἐν Κεσιανίῳ, παρὰ τῷ Ἑλληνοδ. Κ. Γρηγοριάδῃ.
 Ἐν Ἀιδινίῳ, παρὰ τῷ Κυρ. Σαϊζάνῃ.
 Ἐν Σύρῳ παρὰ τῷ Ἑλληνοδιδασκ. Κ. Γ. Κουμζέλλῃ.
 Ἐν Καλλιπόλει, παρὰ τῷ Κ. Α. Σιδερίδῃ.
 Ἐν Χίῳ παρὰ τῷ Κυρ. Ν. Πουλάκῃ.
 Ἐν Ἰβραίῳ, παρὰ τῷ Κ. Η. Περδικίδῃ.
 Ἐν Μιτυλήνῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Γ. Γρηγοριάδῃ.
 Ἐν Κερκύρῃ παρὰ τῷ ἔλληγιμῳ Κυρ. Ι. Ῥωμανῷ.
 Ἐν Ζακύνθῳ, παρὰ τῷ Κυρ. Μ. Βερτέλῃ.

Ἐν Κυθήροις παρὰ τῷ Κυρ. Α. Βαρβαρίῳ.
 Ἐν Θεσσαλονίκῃ, παρὰ τῷ Κυρ. Ι. Παιονίδῃ Ἰατρῷ.
 Ἐν Ἰωαννίνοις, παρὰ τῷ ἱεροδ. Σωφρονίῳ Νικολάου.
 Ἐν Κρήτῃ παρὰ τῷ Κυρ. Α. Πλούμ.
 Ἐν Μαγνησίᾳ παρὰ τῷ Κυρ. Η. Βουρελάκῃ.
 Ἐν Βρουύλλοις, παρὰ τῷ Σχολάρχῃ Κ. Γ. Μ. Ῥαζῆ.
 Ἐν Ἀκροπέδῳ (Βουρνόβα) παρὰ τῷ Κυρίῳ Ν. Γ.
 Σταμπολῆ.
 Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῷ Κυρίῳ Θεολόγῃ, Διευθυν-
 τῇ τοῦ Ἑλλ. Ταχυδρομείου.
 Ἐν Νέᾳ Ἐφέσῳ πρὸς τῷ Κυρίῳ Δ. Συνεφιᾷ.
 Ἐν Ἰθάκῃ παρὰ τῷ ἔλλογ. Κυρίῳ Ι. Καραβίᾳ.
 Ἐν Κεφαλληνίᾳ παρὰ τῷ Κυρίῳ Κ. Δαρμάβῳ Τελώνῃ.
 Ἐν Αἴνῳ παρὰ τῷ Κυρίῳ Μ. Σαμουηλίδῃ.
 Ἐν Βόλῳ παρὰ τῷ Κυρίῳ Παναγιανοπούλῳ.
 Ἐν Κύπρῳ παρὰ τῷ Ἐξ. Κυρίῳ Π. Βοντιτσάνῳ.
 Ἐν Μασσαλίᾳ παρὰ τῷ Κυρίῳ Φ. Βουτσινᾷ.

ΤΜΗΜΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΩΣ.

Κύριε Δ. Συνεφιᾷ εἰς Νέαν Ἐφεσον. Δὲν ἐννοοῦμεν πρὸς τί τοσαύτῃ βραδύτητι παρὰ τῶν αὐτόθι ΚΚ. Συνδρο-
 μητῶν ἡμῶν πρὸς ἐξόφλησιν τῆς συνδρομῆς των' διὸ παρακαλεῖσθε καὶ πάλιν νὰ ἐπισπεύσητε αὐτὴν ὅπως δῆποτε.
 Ἰεροσελλόγιμε Κύριε Σωφρονίε εἰς Ἰωάννινα. Ἐλάβομεν τὴν ἐπιστολήν σας μετὰ τοῦ ἐν αὐτῇ συναλλάγματος
 ἧ καὶ ἐγένετο παραδεκτόν.

Κύριε Δ. Εὐκλείδῃ, διδάσκαλε εἰς Κωνσταντινουπόλιν. Εἰ καὶ πολλάκις σας ἐγράψαμεν, οὐδεμίαν παρ' ὑμῶν
 ἐλάβομεν ἀπάντησιν, διὸ παρακαλεῖσθε νὰ λύσητε τὴν σιωπὴν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀπανταχοῦ ἀνταποκριταὶ ἡμῶν ἵνα ἐπισπεύσωσι τὴν εἴσπραξιν τῶν καθυστερουσῶν μέ-
 χρι τοῦδε συνδρομῶν, καὶ ἀποστείλωσιν ἡμῖν αὐτὰς ὅσον τάχιστα.

Ἡ Νέα Ἀποθήκη ἀγοράζει τὸ Ζ'. Η'. καὶ Θ'. αὐτῆς φυλλάδιον.

Οἱ προμηθεύοντες πρὸς τὴν Ἀποθήκην δέκα συνδρομητὰς, προπληρόντορας τὴν εξαμηνιαίαν συνδρομὴν,
 καὶ ὑποχρεομένους εἰς ἑτησίαν, λαμβάνουσιν ἀνὰ ἑν ἄντίτυπον δωρεάν.

Αἱ πρὸς τὴν Νέαν Ἀποθήκην ἐπιστολαὶ πρέπει νὰ ἐπιγράφωνται πρὸς τὸν κρατοῦντα τὴν ἀλληλογραφίαν
 αὐτῆς Κ. Γ. Α. Κασιμάτην' νὰ συσταίνωνται δὲ εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τοῦ Κυρίου Ι. Μάγνητος, καὶ νὰ στέλ-
 λωνται ἐλεύθεραι τέλους ταχυδρομικοῦ.

Ἡ Ἀποθήκη ἀναγγέλλει εἰς τὸ ἐξώφυλλον αὐτῆς περὶ παντὸς ἐκδιδομένου νέου βιβλίου, ὅταν ἀποσταλῇ
 πρὸς τοὺς Συντάκτας ἑν ἄντίτυπον δωρεάν. Καταχωρεῖ δὲ καὶ Ἀγγελίας εἰς τὸ ἐξώφυλλον πρὸς ἅ γρ. τὸν
 στίχον.

Οἱ θέλοντες νὰ γείνωσι συνδρομηταὶ τῆς Νέας Ἀποθήκης θέλουσι λαμβάνει αὐτὴν ἀπὸ τοῦ Α'. φυλλαδίου
 ἐκτὸς τοῦ Ζ'. Η'. καὶ Θ., τὰ ὁποῖα ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐλλείπουσιν, ἀλλ' ὑποσχόμεθα, ὅτι θέλομεν τὰ ἀναπληρώσει
 κατόπιν ὅπως δῆποτε.

Ἐκαστος συνδρομητῆς εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἀποδόσεως τῆς αὐτοῦ συνδρομῆς ὀφείλει νὰ λαμβάνῃ ἑντυπον γραμ-
 μάτιον ὑπογεγραμμένον παρὰ τοῦ Ταμίου τῆς Ἀποθήκης, ἢ παρὰ τοῦ οἰκείου ἀνταποκριτοῦ ἄλλως δὲν δικαι-
 οῦται νὰ ἀποποιηθῇ τὴν πληρωμὴν.

Συνεπεία τῆς ἀρίστης ὑποδοχῆς ἧς ἔτυχεν, ὡς εἶπετο, ἀπανταχοῦ παρὰ τῆς λογίσις καὶ διδασκάλας τῆς
 Γαλλικῆς ἢ Ἀγγελίας περὶ ἐκδόσεως τῆς ἀνὰ πᾶσαν τὴν σοφὴν Εὐρώπην περιφιήμου Μεθόδου τοῦ σοφοῦ Καθη-
 γητοῦ **Λην**, τὸ βιβλίον ἤδη ἤρξατο ἐκτυπούμενον, διὸ παρακαλοῦνται ὅσοι τυχὸν ἔχουσιν Ἀγγελίας τῆς ἐν λόγῳ
 Μεθόδου, νὰ ἀποστείλωσιν αὐτὰς ὅσον τάχιον εἰς τὸν ἐκδότην.